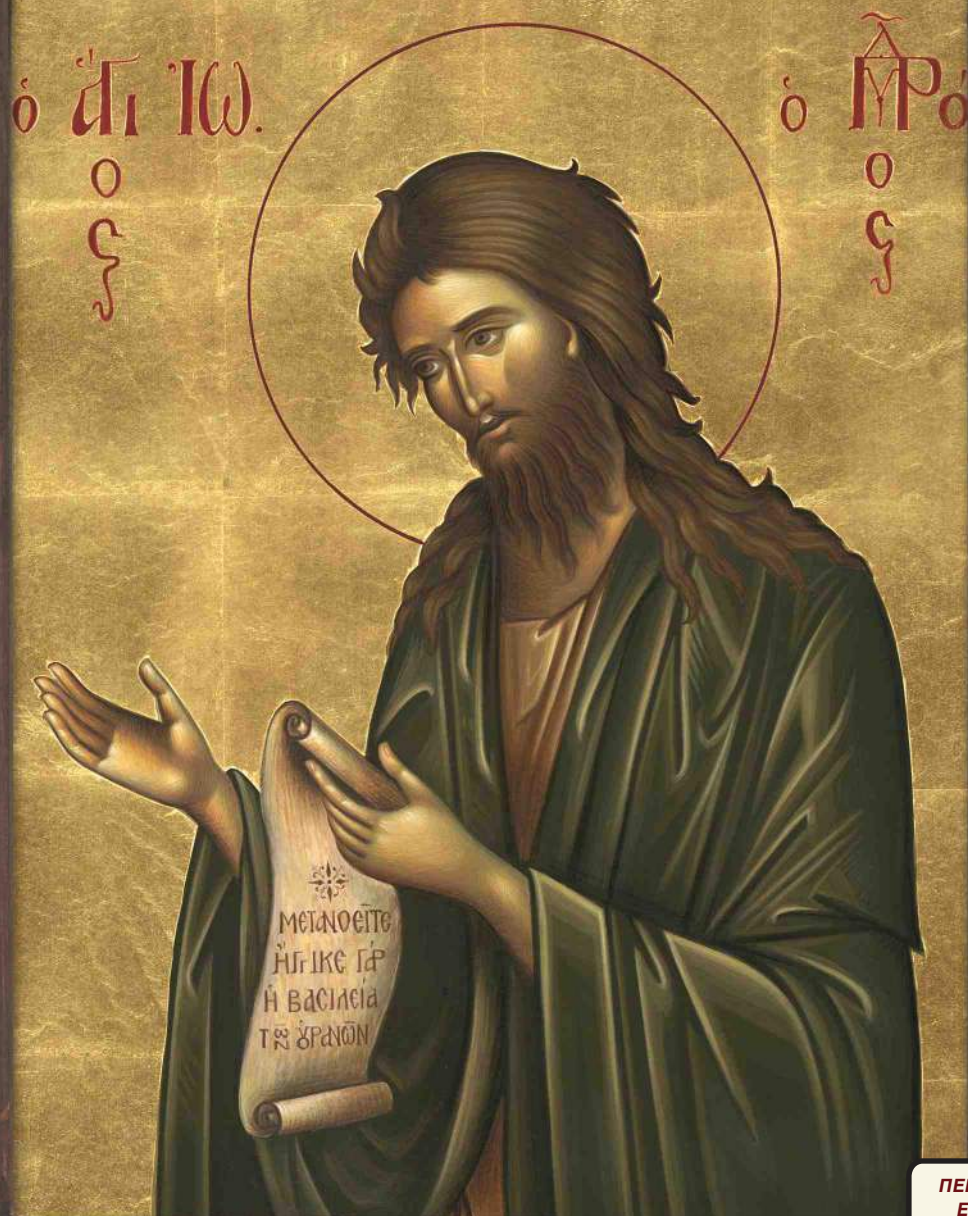

ΑΠΟΛΥΤΩΣΙΣ

«Ἰησοῦς Χριστὸς, ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις» (Α΄ Κο 1,30)

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε΄
ΕΤΟΣ ΞΘ΄
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2014
Αρ. Φύλ. 817

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

τεύχος 817, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2014

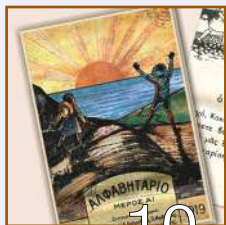
Περιεχόμενα

4

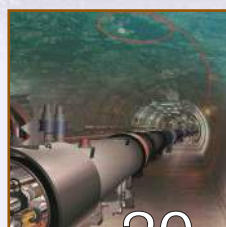

7

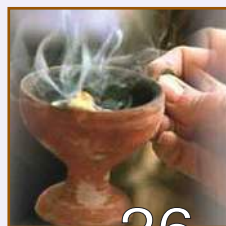

10

Ὁ διπλός στόχος.....	3
Ριζική ἀναθεώρηση!.....	4
Θλίψη καὶ εὐλογία (ποίημα).....	6
Ἡ Ὡδὴ τῶν ἀναβαθμῶν	7
Ἀπὸ τὸν ἄμβωνα τῆς Κυριακῆς	8
Ἀναζητώντας τὴ χαμένη ἀθωότητα.....	10
Ἡ ἐπικαιρότητα τοῦ Εὐαγγελίου	12
Πιστὸς στό χρέος.....	14
Συζητώντας τὰ γεγονότα.....	16
Προβληματισμοὶ γιὰ τὸ τέμενος	18
Τὸ πείραμα τοῦ CERN καὶ τὸ «σωμάτιο τοῦ Θεοῦ»	20
Δέκα κουλούρια	23
Μετά τὶς κατακόμβες.....	24
Τὸ θυμιατήρι (διήγημα)	26
Ὁ «ἐλάχιστος» ἀδελφός.....	28
Ἐπίσκεψη ἀγάπης.....	29
...πρὸς τὴ Βηθλεέμ.....	30

20

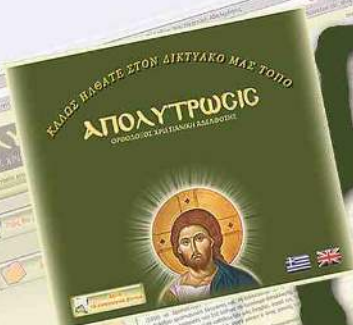

26

29

Γιὰ τὴν Ἀδελφότητά μας καὶ τὶς δραστηριότητες της καθὼς καὶ γιὰ ἐνδιαφέροντα θέματα πνευματικά, ἀντιαιρετικά, ἐκπαιδευτικά, μπορεῖτε νὰ ἐνημερωθεῖτε ἀπὸ τὴν ἰστοσελίδα μας
www.apolytrosis.gr

μήνα: ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Ὁ διπλός στόχος

Χρόνια πολλά, καλή κι εὐλογημένη νά εἶναι ἡ νέα χρονιά γιά ὅλους σας, φίλοι ἀναγνῶστες. Ναί, ἀκόμη καί μέσα στόν κυκεῶνα τῶν προβλημάτων καί στόν σεισμό τῆς ἀνασφάλειας, πού συνταράζει τήν κοινωνία μας, μπορούμε μέ βεβαιότητα νά διατηροῦμε καί νά καθιστοῦμε βάσιμη τήν ἐλπίδα πού ἐκφράζει ἡ εὐχή μας. Καί τοῦτο ὄχι ὡς φυγόπονη ἀπόδραση ἀπό τήν πραγματικότητα, ἀλλά ὡς δυναμική συμβολή στή διαμόρφωσή της, μέ τήν ἀξιοποίηση τοῦ θησαυροῦ πού κατέχουμε, τῆς πίστεώς μας.

Ἡ σκέψη δέν εἶναι δική μας. Τή δανειζόμαστε ἀπό ἕναν ἅγιο διδάσκαλο καί πατέρα πού -μαζί μέ τόσους ἄλλους- γιορτάζουμε τόν μήνα αὐτό, τόν «μήνα τῶν πατέρων», ὅπως ὀνομάζεται ὁ Ἰανουάριος. Πρόκειται γιά ἕνα ἀπό τά πιό δημιουργικά πνεύματα τῆς ἱστορίας, δυναμικό θεολόγο, βαθυστόχαστο ρήτορα καί συγγραφέα, μέ δυνατή σκέψη, ἅγια ζωή καί πλούσιες πνευματικές ἐμπειρίες. Εἶναι ὁ ἅγιος ἐπίσκοπος Νύσσης Γρηγόριος, ἀδελφός τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Στό δοκίμιό του «Περὶ τοῦ κατὰ Χριστὸν σκοποῦ καί τῆς κατὰ ἀλήθειαν ἀσκήσεως», γραμμένο λίγο πρὶν τήν κοίμησή του (γύρω στό 394), ὁ ἅγιος Γρηγόριος παραδίδει τήν

πνευματική διαθήκη του. Ἀπευθύνεται, βέβαια, σέ μοναχοὺς, ἡ διδαχὴ του ὅμως εἶναι πολύ χρήσιμη καί γιά ὅσους ζοῦν στόν κόσμο -δηλαδή καί γιά μᾶς-, διότι παρουσιάζει μέ σαφήνεια καί ἀπλότητα τήν πρακτικὴ τοῦ χριστιανικοῦ βίου.

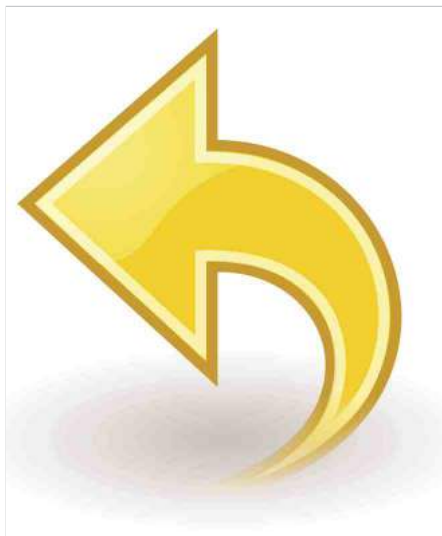
Μεταξύ ἄλλων ὁ Ἅγιος συνιστᾷ στόν κάθε χριστιανό «νά βάλει ὁδηγό τῆς ζωῆς του τήν εὐσεβεῖ πίστη, πού μᾶς παραδίδουν οἱ φωνές τῶν ἁγίων μέσα ἀπό ὅλη τήν (ἁγία) Γραφή... Ὅπου ὑπάρχει εὐσεβὴς πίστη καί βίος ἄμεμπτος, ἐκεῖ βρίσκεται καί ἡ δύναμη τοῦ Χριστοῦ, κι ὅπου βρίσκεται ἡ δύναμη τοῦ Χριστοῦ, ἐκεῖ δέν ὑπάρχει καμία κακία οὔτε ὁ θάνατος πού ληστεύει τή ζωή μας» (ΕΠΕ 8,291).

Πίστη ἀληθινή καί ζωή καθαρὴ! Τό πρῶτο χωρίς τό δεύτερο εἶναι οὐτοπία. Τό δεύτερο χωρίς τό πρῶτο εἶναι ὑποκρισία. Ὁ συνδυασμός τῶν δύο ἀποτελεῖ τήν προϋπόθεση καί τό θεμέλιο γιά τήν τελειότητα, διότι ἐλκύει τή δύναμη τοῦ Χριστοῦ.

Πίστη ἀληθινή καί ζωή καθαρὴ! Νά ὁ διπλός στόχος γιά τόν ὁποῖο ἀξίζει νά ἀγωνισθοῦμε στή νέα χρονιά. Καί τότε, νά εἴστε σίγουροι, ἡ χάρη καί ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ δέν θά μᾶς ἐγκαταλείψουν.

Ἀ.

Ριζική αναθεώρηση!

Είναι
κατεπείγουσα ανάγκη
νά κατανοήσουμε όλοι
ότι μέσα
σ' αυτόν τόν όρυμαγδό
των έρειπίων
ή μόνη δύναμη
ανάσχεσης και
έξουδετέρωσης του κακού
είναι ή έπιστροφή
στην πίστη του Χριστού.

Η περίοδος της οικονομικής κρίσης συνεχίζεται μέ ένταση. Η καινούργια χρονιά σημαίνει για πάρα πολλούς έξ ήμων ένα ακόμη έτος δυσβάστακτων προβλημάτων που δέν περιορίζονται πιά στην οικονομική στενότητα. Αυτό που βάλλεται πλέον καιρία μέ τά συνεχή έξοντωτικά μέτρα και ιδίως μέ την όλοφάνερη άδυναμία νά δοθεϊ αξιόπιστη διέξοδος στά τρομερά άδιέξοδα του τόπου είναι ή ίδια ή ψυχή του λαού μας· τό ήθικό του. Φαίνεται πλέον ξεκάθαρα ότι ή διάλυση σάν ένα τρομερό τσουνάμι άπειλεί τά πάντα χωρίς έλπίδα ανασύνταξης· αυτή είναι δυστυχώς ή πραγματικότητα.

Η αίτία αυτής της κατάστασης έντοπίζεται από πολλούς στίς στρεβλώσεις και στην άνεπάρκεια του πολιτικού μας συστήματος. Ωστόσο, αυτή είναι μόνον ή επιφάνεια. Οί ρίζες του προβλήματος, που τό τροφοδοτούν και τό αυξάνουν και οί όποιες δυστυχώς μένουν άθέατες μέσα στην άχλύ της ψευδώνυμης προόδου που ένέσκηψε, είναι άλλες: Είναι ή αντίθετη παιδεία, ή καλλιέργεια ενός αντίχριστου φρονήματος ήδη από τό νηπιαγωγείο ή ακόμη και από τό παιδικό δωμάτιο. Την τελευταία τεσσαρακονταετία περίπου τά Έλληνόπουλα μαθαίνουν από την κούνια τους, από την άξεπέραστη δασκάλα που λέγεται τηλεόραση, ότι ή χριστιανική πίστη είναι όπισθοδρόμηση ή στην καλύτερη περίπτωση ένα μέρος της λαϊκής μας παράδοσης. Μαθαίνουν επίσης ότι ή Έκκλησία ύπήρξε έχθρός και τύραννος του έθνους. Διδάσκονται στά σχολεία τους ότι ή ιστορικότητα της άγίας Γραφής είναι άμφισβητήσιμη· ότι μόνον οί άφελείς πιστεύουν στά σημεία και στην θεότητα του Χριστού· ότι μπορεί κανείς νά σαρκάζει έλεύθερα τά ιερά και τά όσια και νά έπιβραβεύεται γι' αυτό· ότι ή ήθική του Ευαγγελίου είναι παρωχημένη· ότι ή άίσχρότητα είναι έκσυγχρονισμός.

Καί μαζί μ' αὐτά διδάσκονται, ὡς φυσική συνέπεια, ὅτι ἡ τιμιότητα καί ἡ ἐντιμότητα δέν εἶναι ἀξίες· ὅτι ἀξίες εἶναι οἱ «ἀνάγκες» μας -δηλαδή τὰ πάθη μας-, τὰ λεφτά καί οἱ νόμοι τῆς ἀγορᾶς. Ὅτι ἡ συνείδηση τοῦ χρέους, τό φιλότιμο καί ἡ θυσία εἶναι μειονεξία· ὁ ἄνθρωπος πρέπει νά διεκδικεῖ ἀνυποχώρητα τὰ δικαιώματά του. Ὅτι ἡ προσπάθεια καί ἡ ἐργατικότητα δέν εἶναι ὁ μόνος τρόπος γιά νά προχωρήσει κανείς στήν ζωή, ἀλλά ὅτι ἰδανική κατάσταση εἶναι νά κερδίζεις ὅσο περισσότερα μπορεῖς μέ τόν λιγότερο δυνατό κόπο ἢ καί χωρίς καθόλου κόπο. Ὅτι ἡ ἀγάπη γιά τήν πατρίδα εἶναι ἐθνικισμός καί ὅτι ἰδανικό εἶναι ὁ διεθνισμός. Καί εἶπα ὅτι ἡ σύνδεση τῆς ὑποτίμησης τῆς χριστιανικῆς πίστεως μέ τήν διεφθαρμένη αὐτή νοοτροπία εἶναι φυσική, διότι τό ἀξίωμα τοῦ Ντοστογιέφσκυ, ὅσο καί ἂν πολεμήθηκε καί πολεμεῖται ἀπό τήν νιτσεϊκή ἀφρόκρεμα τῆς σύγχρονης ἐλληνικῆς διανόησης, ἰσχύει πάντοτε: «Χωρίς Θεό ὅλα ἐπιτρέπονται».

Ναί, ἔτσι εἶναι. Χωρίς Θεό ὅλα ἐπιτρέπονται. Διότι ὅταν ἀρνεῖσαι τόν Θεό, ἀπορρίπτεις τό ἀγαθό καί οἰκειώνεσαι ἀναπότρεπτα τό κακό, καθὼς τό κενό δέν εἶναι ἀνεκτό οὔτε στήν φυσική οὔτε στήν πνευματική ζωή. Ποῦ, ἐξάλλου, νά στηρίξεις μία ἐντιμη καί ἀγωνιστική ζωή, χωρίς μειωτικούς συμβιβασμούς καί ἐκπτώσεις; Γιατί νά προσπαθεῖς νά εἶσαι εὐεργετικός, εἰλικρινής καί ἀλληλέγγυος μέ τόν ἄλλο; Γιατί νά μήν ἐνδιαφέρεσαι μόνο γιά τό συμφέρον σου; Γιατί νά μήν ἀδικεῖς, νά μήν κλέβεις, νά μήν πατᾶς ἐπί πτωμάτων ὅταν αὐτό σέ ἐξυπηρετεῖ; Ποιός θά σ' ἐμποδίσει; Ποιά δύναμη μπορεῖ νά ἀναστείλει τήν ἀνθρώπινη ἐμπάθεια;

Ὁ Διαφωτισμός ὑποσχέθηκε ὅτι μόνη

τῆς ἡ ἀνθρώπινη λογική χωρίς τόν Θεό (ὁ λεγόμενος «ὀρθός λόγος») θά ἔλυνε ὅλα τὰ προβλήματα μας, ἀλλ' ἰδοῦ ὅτι αὐτή ἡ νοοτροπία νομιμοποιεῖ στήν ἐποχή μας, μέ τρομακτικές συνέπειες, τίς πιό ἀποκρουστικές διαστροφές. Κάποτε ἐπὶ παραδείγματι φρικιοῦσαμε καί μόνο στήν σκέψη ὅτι θά ἀποποινικοποιοῦνταν οἱ ἐκτρώσεις. Κι ὅμως, αὐτός ὁ ἐφιάλτης εἶναι πραγματικότητα καί στήν χώρα μας πλέον. Καί ὁ τόπος μας, ὁ αἵματοβαμμένος ἀπό τίς θυσίες τῶν μαρτύρων καί τῶν ἡρώων του, ποτίζεται σήμερα ἀπό τὰ αἵματα χιλιάδων ἀθῶων νηπίων, πού σφαγιάζονται νομίμως(!) στό ὄνομα τῶν δικαιωμάτων τῆς γυναίκας(!). Καί ὅσον-οὔπω -γιατί ὄχι;- θά ἀρχίσει νά συζητεῖται ἐνδεχομένως καί ἡ ἀναγνώριση «τοῦ δικαιώματος στήν παιδοφιλία»(!), ὅπως γίνεται πλέον σέ ἄλλα εὐρωπαϊκά κράτη.

Εἶναι κατεπείγουσα ἀνάγκη νά κατανοήσουμε ὅλοι ὅτι μέσα σ' αὐτόν τόν ὀρυμαγδό τῶν ἐρειπίων ἡ μόνη δύναμη ἀνάσχεσης καί ἐξουδετέρωσης τοῦ κακοῦ εἶναι ἡ ἐπιστροφή στήν πίστη τοῦ Χριστοῦ. Δέν ὑπάρχει ἄλλη. Μόνον ἡ πίστη μπορεῖ νά ἐμπνεύσει ἐλπίδα ζωντανή καί νά προκαλέσει ἐκρηξη δημιουργικότητος. Καί μόνον ὁ Χριστός, ἡ Ἀλήθεια, μπορεῖ νά ἐμφυσήσει στίς καρδιές μας τό πάθος καί τόν πόθο γιά τήν ἀλήθεια, πού τόσο κακοποιεῖται στίς ἡμέρες μας. Καί δέν ἀποτελεῖ αὐτό ἰδεολόγημα ἢ εὐκολοκήρυγμα. Εἶναι ἡ ἐμπειρία καί ἡ μαρτυρία τῶν ἀγίων, χιλιάδων, ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων. Ὅπως εἶναι καί ἡ κατάθεση αὐτῆς τῆς ἴδιας τῆς ἱστορίας. Διότι ὅ,τι ἀξιόλογο κατόρθωσε ὁ ἄνθρωπος μέσα στόν χρόνο, ὅ,τι τόν ὁδήγησε ἀπό τήν περιοχή τῆς βαρβαρότητας στό φῶς τῆς ἀξιοπρέπειας θά ἦταν ἀδύνατο νά ὑπάρξει ἢ νά ὁλοκληρωθεῖ χωρίς τό θεμέλιο

τοῦ Εὐαγγελίου.

Εἶπα στήν ἀρχή
ὅτι, ὅπως φαίνεται,
κάθε ἐλπίδα γιά ἀνα-
σύνταξη τῆς πατρί-
δας μας ἔχει χαθεῖ.
Ὡστόσο, δέν εἶναι ἔ-
τσι τά πράγματα. Ἡ
Ἐκκλησία τοῦ Χρι-
στοῦ δείχνει τόν
δρόμο γιά τήν μεγά-
λη ὑπέρβαση πού ὁ-
δηγεῖ ἐγγυημένα
στήν λύτρωση, τήν
μετάνοια.

Εἶναι καιρός τό-
σο ὡς λαός ὅσο καί
ὡς πρόσωπα νά ἐπι-
στρέψουμε. Νά συν-
δεθοῦμε καί πάλι μέ
τόν Κύριο Ἰησοῦ ἡ
καλύτερα νά συνδε-
θοῦμε τούτη τήν φο-
ρά **ἀληθινά** μαζί του.
Νά ἀναθεωρήσουμε
τό παρελθόν **ριζικά**.
Ἀπό τήν ἀποψη αὐτή
εἶναι σωστό αὐτό
πού λέχθηκε: Ἡ κρί-
ση δέν ἀποτελεῖ γιά
τόν τόπο μας τήν με-
γάλη ἀπειλή ἀλλά
τήν μεγάλη, τήν μο-
ναδική εὐκαιρία του.
Ἀρκεῖ, ἀσφαλῶς, νά
τήν ἀξιοποιήσουμε.

Εὐάγγελος Ἀ. Δάκας

Θλίψη καί εὐλογία

Πετυχημένος ἔλεγα πώς ἦμουν κάθε φορά
πού κάποια πεθυμιά μου πληρωνόταν.

Μά ὅταν ἡ βουλή μου δέ γινόταν,
ἐκλαιγα σάν ἀπόκληρος τῆς γῆς.

Ἦμουν ὁ πιό φτωχός καί ἄμοιρος,
ὁ πλέον ἄτυχος καί δυστυχής.

Καθώς ἐπέρασαν τά χρόνια
καί λαγαρίσανε ἀπ' τά σφυρηλατήματα
πιότερο τά μάτια τῆς ψυχῆς,
κοίταξα πίσω μου καί εἶδα.

Εἶδα πώς ὅλα ἐκεῖνα
πού ἔλεγα πώς ἦταν συμφορές
ἔδωσαν στή ζωή μου τίς πιό τρανές χαρές.

Κι εἶπα: Μακάρι νά εἶχα τότε
τά μάτια πού ἔχω τώρα.

Νά μπόραγα νά βλέπω τόν ἥλιο τό χρυσό
πίσω ἀπό κάθε μπόρα.

Τοῦ λαξευτῆ τ' ἀλάθητο τό χέρι νά ἔβλεπα
πού τήν ψυχή ποθεῖ νά κάνει πολυέδρο διαμάντι.

Τοῦ βολοκόπου τό ὑνί, πού σάν πονᾷ τή γῆ,
μπορεῖ καί νά τή σπέρνει
καί νά τήν κάνει εὐφορη πολύ.

Τό χέρι τοῦ Θεοῦ μας νά ἔβλεπα τό πατρικό
πού συνταιριάζει μέ σοφία στό ζυγό
Θλίψη καί εὐλογία.

Δ. Δαμιανίδου

Ἡ Ὡδή τῶν ἀναβαθμῶν

Πολλές φορές ὁ ἐκλεκτός λαός τοῦ Θεοῦ ἐνίωσε τόν πόνο τῆς ξενιτειᾶς καί τῆς ἐξορίας. Τόν ἔκανε ἀκόμη σκληρότερο ὁ ἀποχωρισμός ἀπό τόν μοναδικό τους Ναό στά Ἱεροσόλυμα, πού ἦταν γι' αὐτούς ὁ παρὼν Θεός. Στήν Ὡδή τῶν ἀναβαθμῶν ἐκφράζεται ἔντονα ὁ πόθος τῆς ἐπιστροφῆς, ἡ σφοδρή ἐπιθυμία γιά τήν συνάντηση μέ τά ἀδέλφια στόν Ναό τοῦ Θεοῦ.

Ὡδή τῶν ἀναβαθμῶν λέγεται μία ὁμάδα ψαλμῶν (119-133) πού ἔχουν τό ἐξῆς κοινό χαρακτηριστικό: Ἡ σύνθεσή τους παρουσιάζει μία κλιμάκωση τῶν νοημάτων (ἀναβαθμός = κλίμακα, σκάλα). Ἡ κλιμάκωση αὐτή δέν φαίνεται ξεκάθαρα στήν μετάφραση τῶν Ἑβδομήκοντα, εἶναι ὅμως πολύ αἰσθητή στό ἑβραϊκό πρωτότυπο. Τό νόημα κλιμακώνεται μέ τήν ἐπανάληψη κάποιας βασικῆς λέξεως τοῦ προηγούμενου στίχου.

Ἱστορικά, κάποιοι ἀπό τοὺς ψαλμούς αὐτοὺς συνδέονται μέ τήν ἀπελευθέρωση τῶν Ἑβραίων ἀπό τήν βαβυλωνιο αἰχμαλωσία καί τόν ἐπαναπατρισμό τους. Γι' αὐτό ἐκφράζουν ἔντονα τήν νοσταλγία γιά τήν Ἱερουσαλήμ καί τήν χαρά τῆς ἐπιστροφῆς. Κάποιοι ἄλλοι συνδέονται μέ τίς ἐπισκέψεις τῶν ἀποδήμων Ἑβραίων στήν πατρίδα τους κατά τίς τρεῖς μεγάλες γιορτές, Πάσχα, Πεντηκοστή καί Σκηνοπηγία. Τά καραβάνια τῶν ἱεραποδημητῶν συνήθιζαν νά ψάλλουν, στό μακρὺ καί ἐπίπονο ταξίδι τους, τήν λαχτάρα τους νά πατήσουν στά ἅγια χώματα, ἐκεῖ ὅπου θά προσκυνοῦσαν στόν οἶκο τοῦ Θεοῦ, στόν ἅγιο Ναό του.

Τό καθίσμα τῶν ἀναβαθμῶν (τό 18ο τοῦ Ψαλτηρίου), σύμφωνα μέ τήν ἐκκλησιαστικὴ τάξη, ἔχει ὀριστεῖ νά διαβάζεται καθημερινά στήν ἀκολουθία του Ἑσπερινοῦ (ἐκτός ἀπὸ τό σαββατοκύριακο καί εἰδικές περιπτώσεις). Οἱ περισσότεροι πιστοὶ ἔχουν τήν εὐκαιρία νά τό ἀπολαύσουν στίς ἀκολουθίες τῶν Προηγιασμένων Δώρων κατὰ τήν Μεγάλη Σαρακοστή.

Κατ' ἐπίδραση τῆς Ὡδῆς τῶν ἀναβαθμῶν δημιουργήθηκαν τὰ τροπάρια μέ τό ὄνομα «ἀναβαθμοί», τὰ ὁποῖα ψάλλονται στόν Ὅρθρο τῆς Κυριακῆς. Ἀποδίδονται στόν Θεόδωρο τόν Στουδίτη (8ος αἰ.). Τά ἐρμηνεύει ὑπέροχα ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ ἀγιορείτης στό βιβλίο του «Νέα Κλίμαξ». Ἐκεῖ ὁ Ἅγιος διευκρινίζει: «Εἰς τὰς Κυριακὰς δὲ καὶ ἀναστασίμους ἡμέρας, δὲν λέγομεν τοὺς ἐν ψαλτηρίῳ Ἀναβαθμοὺς τοῦ Δαβίδ· ἐπειδὴ αὐτοὶ ἦτο τύπος καὶ προεικόνισμα τῆς νέας χάριτος... ἀλλὰ ψάλλονται οἱ ἐν τῇ Ὁκτῳήχῳ νέοι ἀναβαθμοί, οἱ τὴν χάριν παροῦσαν κηρύττοντες... καὶ διὰ μέσου τῶν νέων τῆς Ὁκτῳήχου Ἀναβαθμῶν, ποιοῦμεν ἐνθύμησιν καὶ τῶν τοῦ Δαβίδ Ἀναβαθμῶν». Οἱ ἀναβαθμοὶ τῆς Ὁκτῳήχου, δηλαδή, διακηρύττουν ὅτι ἦλθε ἡ χάρις τὴν ὁποία προεικόνιζαν οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ Ψαλτηρίου!

Στ. Ν. Σάκκος

Ἀπό τόν ἄμβωνα τῆς Κυριακῆς

Κυριακή 5/1

«ἐγένετο Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν» (Μρ 1,4).

Πολύ διδακτικό καί ἀποκαλυπτικό, ἀδελφία μου, ὅτι καί οἱ τέσσερις εὐαγγελιστές ἀρχίζουν τό Εὐαγγέλιό τους μέ τόν Ἰωάννη τόν βαπτιστή, ὁ ὁποῖος μέ τή ζωή καί τή διδασκαλία του κηρύττει μετάνοια. Αὐτό φανερώνει ὅτι ἡ ἀρχή τοῦ εὐαγγελίου εἶναι ἡ μετάνοια. Δέν ὑπάρχει ἄλλη ἀρχή. Οὔτε μπορεῖς νά ἀκολουθήσεις τό εὐαγγέλιο οὔτε νά ὁδηγηθεῖς στόν Ἰησοῦ Χριστό ἄλλιῶς. Μοναδικός δρόμος ἡ μετάνοια. Καί ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος συνεχῶς ἁμαρτάνει, γί' αὐτό καί ἀκατάπαυστα καλεῖται νά μετανοεῖ. Ἡ μετάνοια δέν εἶναι μιά ἀποφασιστική στιγμή, ἀλλά εἶναι ἀποφασιστική ζωή. Νά μετανοῶ, ἀλλά καί νά ἐξομολογοῦμαι στόν πνευματικό. Αὐτό, βέβαια, μοῦ στοιχίζει, διότι ἀπαιτεῖ ταπεινό φρόνημα. Ἀλλά τό Μυστήριό εἶναι ἐκεῖνο πού μοῦ χαρίζει τό Πνεῦμα τό ἅγιο καί μέ ὁδηγεῖ στό σῶμα καί στό αἷμα τοῦ Χριστοῦ, στή θεία Κοινωνία.

Κυριακή 12/1

«ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα» (Μθ 4, 16).

Τό φῶς πού λάμπει στόν κόσμο εἶναι τό φῶς πού ἐκπέμπει ὁ Χριστός μέ τή διδασκαλία του, μέ τά σημεῖα του, μέ τή ζωή του, μέ ὅλη τήν παρουσία του. Στό πρόσωπό του μποροῦν νά δοῦν οἱ ἄνθρωποι τόν ἀόρατο Θεό, ἀφοῦ εἶναι ὁ ἐνανθρωπήσας Θεός. Καί τόν εἶδαν καί πίστεψαν.

Καί ἔμεῖς πιστεύουμε σ' αὐτούς τούς αὐτόπτες καί αὐτήκοους τῶν καταπληκτικῶν σημείων τοῦ Ἰησοῦ. Ἔτσι ἡ Ἐκκλησία ἐδραιώθηκε στὸν κόσμο.

Κυριακή 19/1

«εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψε μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν» (Λκ 17, 15).

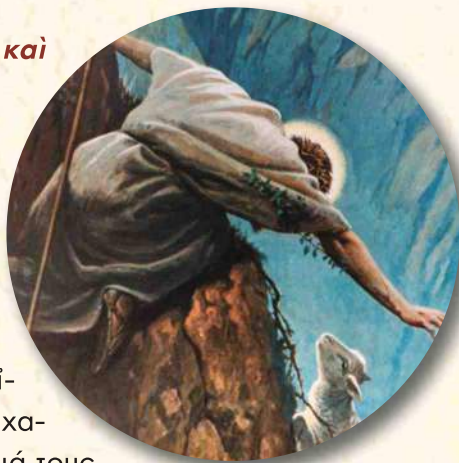
Ὁ Κύριος δὲν ἔκανε ἓνα σημεῖο ἀλλὰ δύο: τὸ πρῶτο, θεράπευσε δέκα λεπρούς, καί τὸ δεύτερο, ἔσωσε τὸν ἓνα λεπρό.

Γιατί; Δέκα φώναξαν· «ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς». Τούς ἐλέησε, τούς θεράπευσε. Ἕνας τὸν δοξολόγησε· αὐτός πῆρε τὴν εἰρήνη καί τὴ σωτηρία. Ἔτσι, λοιπόν, ὅταν εὐχαριστοῦμε καί δοξάζουμε τὸν Θεό, δὲν προσφέρουμε τίποτε σ' Ἐκεῖνον ἀλλὰ ἀνοίγουμε τὴν καρδιά μας μέ εὐχαριστία καί εὐγνωμοσύνη γιὰ νά μᾶς προσφέρει πλούσια τὴ χάρη του καί νά μᾶς δώσει τὴν αἰώνια χαρά καί τὴ σωτηρία.

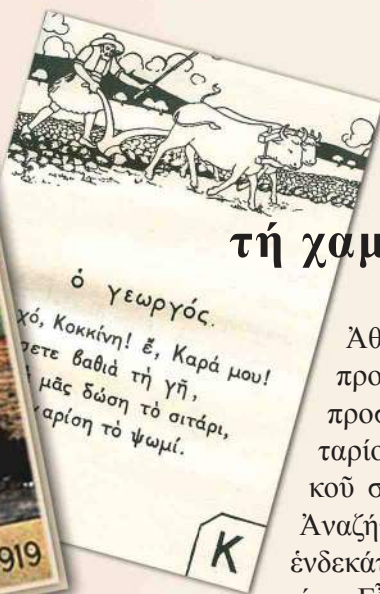
Κυριακή 26/1

«ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός» (Λκ 19, 10).

Αὐτός ὁ στίχος μᾶς θυμίζει τὴ συγκλονιστικὴ σκηνὴ ἀπὸ τὴν ἱστορία τῆς Γενέσεως. Ὁ Θεός κατεβαίνει στὸν παράδεισο, πού δὲν εἶναι πιά παράδεισος μετὰ τὴν ἀποστασία τῶν πρωτοπλάστων, καί φωνάζει· «Ἀδάμ, ποῦ εἶ;» (3, 9). Ὁ πατέρας ψάχνει τὸ παιδί του. Ἀπὸ τότε, ἀδελφια μου, μέχρι σήμερα καί μέχρι τὴ συντέλεια τοῦ αἰῶνος ὁ Θεός σάν ζητιάνος ψάχνει νά βρεῖ τὸ χαμένο του παιδί. Ἄν οἱ γονεῖς πού ἔχασαν τὰ παιδιά τους κάνουν τὸ πᾶν γιὰ νά τὰ βροῦν καί θυσιάζουν τὰ πάντα, ἀσύγκριτα μεγαλύτερη εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς ἁμαρτωλούς. Γι' αὐτὸ ἐγίνε ἀνθρωπος, γιὰ νά βρεῖ καί νά σώσει τοὺς ἁμαρτωλούς.

Στ. Ν. Σάκκος
(ἀπὸ λειτουργικά κηρύγματα)

Ἀναζητώντας τὴ χαμένη ἀθωότητα

Ἡμερήσια ἐφημερίδα τῶν Ἀθηνῶν προανήγγειλε ὅτι μὲ τὸ προσεχές φύλλο τῆς Κυριακῆς θὰ προσέφερε καὶ ἀνάτυπο ἀλφαβηταρίου τῆς Α΄ τάξεως τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, ἐκδόσεως τοῦ 1919. Ἀναζητήσα τὴν ἐφημερίδα περὶ τὴν ἐνδεκάτη πρωινὴ γιὰ τὸ ἀνάτυπο καὶ μόνο. Εἶχε γίνῃ ἀνάρπαστη!

Δέν ἦταν τὸ δικό μου ἀλφαβητάριο, ἦταν ἴσως τῶν γονέων μου. Συνεπῶς δέν μὲ συνέδεαν μ' αὐτὸ μνημῆς. Περισσότερο ἦταν ἡ περιέργεια νὰ μάθω πῶς προσέγγιζαν οἱ τότε ὑπεύθυνοι τῆς ἐκπαίδευσης μέσα ἀπὸ τὴ γλῶσσα τὴν παράδοση τοῦ πολύμοχθου Γένους μας. Βέβαια, χωρὶς νὰ εἶμαι εἰδικός, ἔχω τὴν ἐντύπωση πῶς οἱ στόχοι καί, κατὰ συνέπεια, τὸ περιεχόμενο τῶν ἀναγνωστικῶν δέν μεταβλήθηκε οὐσιωδῶς ὥς τὴν ἐποχὴ τῶν δικῶν μου σχολικῶν χρόνων.

Τί εἶχαν ἐκεῖνα τὰ ἀλφαβητάρια-ἀναγνωστικά, πού δέν ἔχουν τὰ σύγχρονα; Πρόβαλλαν τὸν αὐθεντικὸ βίو τοῦ Γένους, παρὰ τὴν ἀπὸ τότε ἄλωση τῆς ἐκπαίδευσης ἀπὸ παντοῖους δυτικόπληκτους «διαφωτιστές». Τὸ Γένος εἶχε ἀκόμη δυνάμεις ἀντίστασης καὶ δέν τολμοῦσε κανεὶς νὰ προκαλέσει ἀτιμωρητὴ τὴν κοινὴ γνώμη.

Τὸ «ἀπὸ Θεοῦ ἄρξασθαι» εἶναι πολὺ γνωστὴ ρῆσις. Καὶ τὰ ἀναγνωστικά τότε ἄρχιζαν ἀπὸ τὸν Θεό. Πρόβαλλαν τὸν ἐκκλησιασμό τῆς οἰκογένειας καὶ ὅλων τῶν ἐνοριτῶν. Πρόβαλλαν τὴ μητέρα πού φρόντιζε νὰ ξυπνᾷ τὰ παιδιὰ νωρὶς καὶ νὰ τὰ ἐτοιμάζει κατάλληλα. Παρουσίαζαν τὴν οἰκογένεια νὰ κάνει τὴν προσευχὴ τῆς γύρω ἀπὸ τὸ τραπέζι πρὶν ἀπὸ τὴν ἔναρξιν τοῦ φαγητοῦ. Ἐδειχναν τὴν γαργαλιὰ νὰ ἀνάβει τὸ καντηλάκι ἔχοντας στό πλάι τὰ ἐγγόνια τῆς καὶ ὅλους μαζί νὰ σταυροκοποῦνται.

Ἡ πατρίδα προβαλλόταν ἔντονα μέσα ἀπὸ τίς σελίδες τους ὡς ἰδανικό. Ἡ σημαία ἐμφανιζόταν σὲ πολλές σελίδες κατὰ τὴν παρουσίαση τῶν ἐθνικῶν ἐπετειῶν ἀναρτημένη στοὺς ἐξῶστες ἢ στὰ χέρια τῶν παιδιῶν πού παρήλυναν.

Πέρα ἀπὸ αὐτά, τὰ ἀναγνωστικά πρόβαλλαν τοὺς ἀνθρώπους τοῦ καθημερινοῦ μόχθου μὲ τὰ ρυτιδωμένα πρόσωπα καὶ τὰ ροζιασμένα χέρια. Ὅλοι τους τύποι λαϊκοί,

— «Μὴ φωνάζεις, Ρήνα, γιὰ νὰ μὴ τὴν ξυπνήσωμε. Πάμε νὰ τὴν ἀφήσωμε νὰ κοιμηθῇ» εἶπε ἡ Βάσω.
Ἡ Ρήνα καὶ ὁ Ρήγας ἐξανηπῆσαν στὰ βιβλία των.
Ἡ Βάσω ἐσκέπασε καλὰ τὴν κούκλα.
Ἐπειτα ἄρχισε νὰ τὴν κουνί καὶ νὰ τὴν νανουρίζῃ.

καλοσυνάτοι, εργατικοί, θεοφοβούμενοι, πρότυπα για τούς μικρούς μαθητές. Κοντά σ' αυτούς τό παιδί μάθαινε τή βιοπάλη στόν άγρό, στό κοπάδι, στό έργαστήρι τοῦ βιοτέχνη. Μάθαινε νά αγαπᾷ τή φύση καί νά χαίρεται μέ τίς άπλές χαρές τῆς καθημερινότητας.

Κι ὕστερα ξέσπασε ἡ θύελλα. Ήταν τά πρῶτα χρόνια τῆς μεταπολίτευσης. Θυμοῦμαι τό ἀντιθηρησκευτικό μένος κατά τά πρῶτα ἔτη ἐκείνης τῆς περιόδου. Παρακολούθησα τήν ἐνορχηστρωμένη ἐπίθεση καί κατά τῆς πατρίδας. Οἱ σχολικές γιορτές κατά τίς ἐθνικές ἐπετείες ὑποβαθμίστηκαν καί ἀτόνησαν πλήρως. Οἱ ἥρωες ἀρχικά παραμερίστηκαν μπροστά στούς σούπερ ἥρωες τῆς ὑποκουλτούρας, πού διαχέει ἡ νέα τάξη, καί στή συνέχεια ἄρχισε ἀνίερη ἐκστρατεία ἀποκαθήλωσης τους. Κατάληξη ἡ ποινικοποίηση τοῦ πατριωτισμοῦ καί ἡ ταῦτίσή του μέ τόν ἐθνικισμό.

Όλα ὅσα προβάλλονταν στά παλαιότερα ἀναγνωστικά ἐνοχλοῦν ἀφόρητα τοὺς ἀσκοῦντες τήν ἐξουσία ἀλλά καί τοὺς ἄλλους πού τήν ὀρέγονται. Γιά τοὺς μέν ἡρωισμός εἶναι ἡ κατασπατάληση τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου σέ συνεργασία μέ τά ξένα ἀφεντικά. Εἶναι ἡ διάλυση τοῦ κοινωνικοῦ ἴστοῦ, ὥστε νά ἀφανιστοῦν τά αἰσθήματα ἀδελφосύνης (ἀλληλεγγύης, τονίζουν ὅσοι εἶναι παθιασμένοι κατά τῆς Ἐκκλησίας). Εἶναι ἡ διάλυση τῆς οἰκογένειας, τήν ὁποία πλήττουν ἀκόμη καί οἰκονομικά («ποινικοποίηση» τῆς τεκνογονίας), ὥστε νά φθάσουμε στή χορεία τῶν ἀναπτυγμένων (ποιά ἡ ἀνάπτυξή τους;) χωρῶν. Γιά τοὺς δέ ὑπάρχει μόνο ἡ ταξική πάλη, τίποτε ἄλλο.

Γιατί ἔσπευσαν τόσοι πολλοί νά ἀγοράσουν τό φύλλο τῆς ἐφημερίδας, τό ἀναγνωστικό, διορθώνω, καθώς χωρίς αὐτό

τά φύλλα θά ἔμεναν στά ἀζήτητα; Ἐνα ἀναγνωστικό πού κατά τήν ἐπικρατοῦσα σήμερα θέση, ἀντιπροσωπεύει μία κοινωνία ἄκρως συντηρητική, ἐχθρική πρὸς τήν πρόοδο καί τήν ἐλευθερία, πού διέσπειρε ἰδεολογήματα ἐχθρικά πρὸς τά πανανθρώπινα ἰδανικά τοῦ «διαφωτισμοῦ». «Συναισθηματικοί οἱ λόγοι», ἴσως ἀποκριθεῖ κάποιος. «Τά χρόνια πέρασαν κι ὅλοι ἀναπολοῦμε τά παιδικά μας χρόνια, τά καλύτερά μας κατά γενική ὁμολογία». Φτωχή ἡ δικαιολογία. Ὑπάρχει καί ἄλλος λόγος πῶ οὐσιώδης. Ἡ ζωὴ μᾶς δίδαξε, ἡ πείρα πού ἀποκτήσαμε μᾶς ἔκανε πῶ σοβαροὺς καί λιγότερο εὐπιστους στοὺς κάθε εἶδους δημαγωγούς. Ἴσως καί νά μᾶς συνοδεύουν κάποιες ἐνοχές, καθώς σπαταλήσαμε τόν βίο μας καταγγέλλοντας μία κοινωνία, ἐπειδὴ παρέμενε γερά προσδεμένη στήν πατροπαράδοτη πίστη καί στή φιλοπατρία. Ἐμεῖς θέλαμε νά πνεύσουν ἄνεμοι τῆς ἀλλαγῆς. Καί ἦρθαν θύελλες καί σάρωσαν τά πάντα. Κι ἀπομείναμε ξεκρέμαστοι δίχως πίστη, δίχως ἰδανικά, πού φυγαδεύτηκαν πρὸς ἄγνωστη κατεύθυνση, θρηνώντας ἐπάνω ἀπὸ τά ἐρείπια τῶν ἰδεολογημάτων μας σέ μία ἀνελέητη μεταἰδεολογική ἐποχή.

Ἄν ἀκόμη δέν παραδεχόμαστε ὅτι πήραμε τή ζωὴ μας λάθος, εἶναι γιατί δέν μᾶς τό ἐπιτρέπει ὁ θεριεμένος ἐγωισμός μας. Ὅμως ἡ ψυχὴ ἔχει τόσο μεγάλη ἀνάγκη ἀπὸ παραμυθία. Ἔτσι τό νά ἀποκτήσουμε τό ἀναγνωστικό, τό περιεχόμενο τοῦ ὁποίου εἴχαμε κάποτε περιφρονησεῖ καί λοιδορήσει, προσφέρει μία κάποια ἀνακούφιση. Εἶναι ἓνα εἶδος ἐπιστροφῆς στήν προδομένη ἀθωότητα τῶν παιδικῶν μας χρόνων. Ἀλλά δέν ἀρκεῖ!

Ἀπόστολος Παπαδημητρίου

Ἡ ἐπικαιρότητα τοῦ Εὐαγγελίου

Ἄνθρωποι ἀδιάφοροι γιὰ τὰ ἐκκλησιαστικά πράγματα ἢ καὶ ἄπισται συνηθίζουν νὰ διατυπώνουν τὴν ἐξῆς κατηγορία: τὸ εὐαγγέλιο μπορεῖ νὰ εἶναι καλὸ καὶ ἅγιο ἀλλὰ ὥστόσο εἶναι παρωχημένο. Σήμερα, πού ἡ τεχνολογία ἔχει σπάσει τὰ στεγανά τοῦ χρόνου καὶ τοῦ χώρου, δέν χρειάζεται νὰ μελετοῦμε ἓνα τόσο παλιὸ βιβλίο γιὰ νὰ φωτιστοῦμε καὶ -πολὺ περισσότερο- νὰ τὸ θεωροῦμε σύμβουλο καὶ ὁδηγὸ τῆς ζωῆς μας.

Ὡστόσο, ἀρκεῖ μία ἀπλή ματιὰ στὴν πραγματικότητα τῆς ζωῆς μας γιὰ νὰ καταλάβουμε πόσο ἄδικη, ἀνεδαφικὴ καὶ συκοφαντικὴ εἶναι αὐτὴ ἡ κατηγορία. Ὅλοι γνωρίζουμε ὅτι ὑπάρχουν στὸν κόσμον πολλὰ πράγματα τὰ ὁποῖα μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου ξεφτίζουν, παλιώνουν, ἀχρηστεύονται· ὑπάρχουν ὅμως καὶ πολλὰ ἄλλα πού παραμένουν πάντοτε ἀναγκαῖα καὶ ἐπικαίρα. Δέν παλιώνουν καὶ δέν φθείρονται, μετροῦν αἰῶνες ζωῆς. Ἡ ἀξία τους παραμένει ἀναλλοίωτη στὸ πέρασμα τοῦ χρόνου καὶ κανεὶς δέν διανοεῖται νὰ τὰ καταργήσει ἢ νὰ τὰ

ἀντικαταστήσει.

Σκέφθηκε ποτέ κάποιος λογικὸς ἄνθρωπος ὅτι ὁ ἥλιος ἔπαψε νὰ ἔχει ἀξία καὶ δέν τὸν χρειαζόμαστε πιά, ὅτι μπορούμε νὰ τὸν καταργήσουμε, ἀφοῦ ἀνακαλύφθηκε τὸ ἠλεκτρικὸ φῶς; Ὁ ἥλιος εἶναι ἀναντικατάστατος!

Ποιὸς ἐπίσης μπορεῖ νὰ ἰσχυριστεῖ πῶς εἶναι πιά ξεπερασμένο τὸ φυσικὸ ὄξυγόνο καὶ πρέπει ὅλοι νὰ χρησιμοποιοῦμε τὸ ὄξυγόνο τῆς φιᾶλης γιὰ νὰ ἀναπνέουμε; Ἀσφαλῶς θὰ ἦταν παράλογος ἓνας τέτοιος ἰσχυρισμός.

Ἐξίσου παράλογη εἶναι ἡ ἄποψη ὅτι ἡ ἁγία Γραφή εἶναι ξεπερασμένη καὶ ἄχρηστη σήμερα, διότι εἶναι ἓνα παλιὸ βιβλίο, πού γράφτηκε δῆθεν γιὰ ἀνθρώπους περασμένης ἐποχῆς. Ἄν ὁ ἥλιος καὶ τὸ ὄξυγόνο τῆς ἀτμόσφαιρας διατηροῦν καὶ σήμερα τὴν ἐπικαιρότητά τους, πολὺ περισσότερο τὸ Εὐαγγέλιο. Εἶναι ὁ ἥλιος πού μᾶς θερμαίνει μὲ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, μᾶς φωτίζει μὲ τίς ἀλήθειες του, μᾶς ζωογονεῖ μὲ τὰ μυστήριά του. Εἶναι τὸ ὄξυγόνο πού μᾶς κρατᾷ στὴν πνευματικὴ ζωή. Τὸ ἀλάνθαστο στόμα τοῦ Θεοῦ μᾶς βεβαιώνει: «ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι» (Μθ 24,35). Εἶναι διαχρονικὴ καὶ πάντοτε ἐπικαίρη ἡ χάρις τοῦ Κυρίου πού μᾶς προσφέρεται μέσα ἀπὸ τὸν λόγο του καὶ τὰ μυστήρια.

Μία ἄλλη κατηγορία ἐναντίον τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι ὅτι δέν ἔχει ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν σημερινὸ ἄνθρωπο, διότι «λέει τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια», ἐπιναλαμβάνει πράγματα ἤδη γνωστὰ καὶ κοινότυπα. Εἶναι ἄτοπη καὶ αὐ-

τή ή κατηγορία!

Ἄν οἱ ἀστρονόμοι, πού χιλιάδες χρόνια μελετοῦν τὸ σύμπαν, δέν τὸ ἔχουν ἐξιχνιάσει καί ὁμολογοῦν ὅτι θά μένει γιὰ πάντα ἀνεξερεύνητο στοῦ μεγαλύτερου μέρους του, πολὺ περισσότερο ἢ ἁγία Γραφή, αὐτὸ τὸ ἄπειρο πνευματικὸ σύμπαν. Τὴ μελέτησαν μεγάλοι πατέρες καί διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας, πνεύματα δυνατὰ, προικισμένα μέ ξεχωριστὴ εὐφυΐα καί χάρη, ὅπως οἱ ἅγιοι Βασίλειος, Χρυσόστομος, Αὐγουστίνος καί τόσοι ἄλλοι. Τὰ ἔργα τους μᾶς προσφέρουν πολὺτιμους θησαυροὺς ἀπὸ τίς σελίδες τῆς. Ὡστόσο, ἡ ἁγία Γραφή παραμένει ἀκόμη ἓνας ἀνεκμετάλλευτος πλοῦτος, ἓνα χρυσωρυχεῖο πού μέχρι τώρα κανεῖς δέν κατόρθωσε νὰ διεισδύσει σέ ὅλο τὸ βάθος του. Μέχρι σήμερα, ὅταν μέ πίστη, μέ προσευχή καί μέ τὸν φωτισμὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος μελετοῦμε τὰ θεϊκὰ λόγια, ἔχουν πάντα νὰ μᾶς δώσουν κάτι νέο, ἐπικαιρολύσεις γιὰ τὰ προβλήματα τῆς ἐποχῆς μας, αὐτῆς τῆς μέρας, αὐτῆς τῆς ὥρας. Κάθε φορὰ ἀνακαλύπτουμε καί κάτι καινούργιο καθὼς τὴν μελετοῦμε.

Εἶναι τροφή γιὰ τὴν ψυχὴ μας ἡ ἁγία Γραφή. Δέν λέμε «βαρέθηκα τὸ ψωμί ἢ τὸ νερό, γιατί τρώω καί πίνω καθημερινά»! Ἡ ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου τρέφει, στηρίζει, ἀγιάζει καί φωτίζει τὴν πνευματικὴ ὑπόσταση τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ ἱστορία μαρτυρεῖ ὅτι μέχρι σήμερα τὸ πιὸ πολυδιαβασμένο βιβλίο σέ ὅλη τὴ γῆ εἶναι ἡ ἁγία Γραφή. Μεταφρασμένη σέ περισσότερες ἀπὸ 2.000 γλώσσες καί διαλέκτους, εἶναι τὸ μόνο βιβλίο πού μπορεῖ νὰ ξεκουράσει, νὰ παρηγορήσει, νὰ ἐνισχύσει, νὰ γλυκάνει, νὰ ἐλευθερώσει, νὰ

θεραπεύσει τὴν ψυχὴ. Εἶναι τὸ βιβλίο πού δίνει ἀπάντηση αὐθεντικὴ στὰ πιὸ καυτὰ ὑπαρξιακὰ προβλήματα: «Γιατί ζῶ, ἀπὸ ποῦ προῆλθα, ποῦ θά καταλήξω; Ὑπάρχει Θεός; Τί γίνεται μετὰ τὸν θάνατο;» κ.ἄ. Ἔχει τὴ δύναμη νὰ μεταμορφώσει τὸν ἄνθρωπο, νὰ κάνει τὸν ἄγριο ἅγιο, τὸν πλεονέκτη φιλόανθρωπο, τὸν δῆμιο μάρτυρα.

Θέλοντας νὰ προσφέρουμε στοὺς ἀγαπητοὺς μας ἀναγνώστες μία ἐμπειρικὴ γνώση τῆς ἐπικαιρότητας τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, θά ἐπιχειρήσουμε σέ μία σειρά ἄρθρων νὰ παρουσιάσουμε σὺν Θεῷ τὰ μηνύματα τῆς Καθολικῆς Ἐπιστολῆς τοῦ ἀδελφοθέου Ἰακώβου. Θά δοθεῖ ἔτσι ἡ εὐκαιρία νὰ διαπιστώσουμε πόσο ἀναγκαῖα γιὰ τὴν ψυχὴ μας, γιὰ τὴ ζωὴ καί τὴν κοινωνία μας εἶναι τὰ θέματα πού διαπραγματεῖται. Ὁδηγὸ καί κύρια πηγὴ γιὰ τὴν προσέγγιση στοῦ ἱεροῦ κείμενου τοῦ Ἀδελφοθέου θά ἔχουμε μία σειρά ραδιοφωνικῶν ὁμιλιῶν τοῦ μακαριστοῦ διδασκάλου τῆς Ἀδελφότητός μας καθηγητοῦ Στεργίου Σάκκου, καθὼς καί τὸ βιβλίο του «Ἑρμηνεῖα εἰς τὴν Ἐπιστολὴν τοῦ Ἰακώβου», Θεσσαλονίκη 1975. Τὰ ἄρθρα θά δημοσιεύονται μέ τὸν ἐπίτιτλο «Ἡ ἐπικαιρότητα τοῦ Εὐαγγελίου» καί μέ τὴν ὑπογραφή «Ὁβλίας»· εἶναι ὁ τίτλος μέ τὸν ὁποῖο χαρακτηρίσθηκε ὁ Ἰάκωβος ὡς ἄνθρωπος προσευχῆς. Μέ τις πρεσβεῖες του εὐχόμεστε νὰ μᾶς ἀξιώσει ὁ Κύριος νὰ κατανοήσουμε τίς σοφές διδασχές του, πού θά ἀναζωογονήσουν τὴν πίστη μας καί θά μᾶς στηρίξουν στὴν καθημερινὴ πορεία τοῦ πνευματικοῦ ἀγώνα.

Ὁβλίας

Οἱ ἅγιοι στή ζωή μας

Πιστός στό χρέος

Ἡ ἀέναη τοῦ χρόνου πορεία βρίσκει τήν Ἐκκλησία μας, τή μία, ἁγία, καθολική καί ἀποστολική Ἐκκλησία, νά ὁδοιπορεῖ στήν ἔρημο τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας βασιτάζουσα τόν Σταυρό τοῦ Κυρίου καί κηρύττουσα τήν ἀνάστασή του ὡς τή μόνη παραμυθία τῶν ψυχῶν. Σέ μᾶς τά παιδιά της διδάσκει νά δεόμαστε «ὕπὲρ τῆς καταστάσεως τοῦ σύμπαντος κόσμου» καί μᾶς καλεῖ νά ἀναλάβουμε τίς εὐθύνες μας, δίνοντας τή δική μας προσωπική συμβολή στή διαφύλαξη τῶν ἱερῶν θεσπισμάτων. Σέ καιρούς χαλεπούς, χρέος μας νά σταθοῦμε ἀγωνιστές, δέκτες τοῦ οὐρανοῦ, πομποί τῆς ἐλπίδας του στόν τραγικό κόσμο μας. Καθοδηγητικός στόν ἀγώνα μας ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ καί τό

συναξάρι τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ βίοι τῶν ἁγίων μας, ἐφαρμοσμένο εὐαγγέλιο, γίνονται ὁδοδείκτες.

Πιστός στό δικό του χρέος στάθηκε καί ὁ νεαρός Δάναξ. Μέλος ζωντανό στό σῶμα τῆς τοπικῆς ἐκκλησίας στήν Αὐλώνα τοῦ Ἰλλυρικοῦ στήν Ἡπειρο. Ἡ καρδιά του ἔπαλλε ἀπό τόν πόθο τῆς ἀφιέρωσης στόν Θεό καί μέ βαθύ συγκλονισμό χειροτετήθηκε ἀναγνώστης. Πόθος καί λαχτάρα του, ἔργοια του γλυκειά ὁ Κύριος καί τά δικά του, ὁ ναός καί ὁ λαός τοῦ Θεοῦ.

Ἡ πατρίδα του μαστιζόταν ἀπό τίς ἐπιδρομές ληστῶν καί πειρατῶν. Σέ μία τέτοια βίαιη ἐπιδρομή ληστῶν ὁ φόβος τοῦ Δάνακτος ἦταν ἕνας: τά ἱερά καί τά ὅσια τῆς πίστεως του. Ἡ

ἀγωνία του βαθεία: μήν πέσουν τά ἄγια στούς ἄπιστους εἰδωλολάτρες. Ὁ φλογερός μαθητής τοῦ Χριστοῦ δέν προβληματίζεται, δέν διστάζει. Ἐκεῖνες τίς κρίσιμες στιγμές τοῦ πανικοῦ πού ἀπορρυθμίζει, τοῦ φόβου πού καταβάλλει, στέκεται νηφάλιος καί δυναμικός. Ζητώντας μυστικά τή θεία χάρη μπαίνει στόν ναό καί παίρνει τά ἱερά σκεύη τῆς Ἐκκλησίας, γιά νά τά διασώσει ἀπό τή βεβήλωση τῶν ἀπίστων.

Οἱ ὥρες καί οἱ στιγμές ζυγίζουν αἰωνιότητα. Ὁ Δάναξ κρύβει πάνω του ὅσο καλύτερα μπορεῖ τά ἱερά σκεύη, τά φυλάγει στόν κόρφο του, τά δένει στό κορμί του καί φεύγει. Γίνεται ὁλόκληρος ἓνα ἄρτοφόριο, ἓνα σκεῦος ἱερό. Τό σῶμα του φυλάγει τόν πιό μεγάλο θησαυρό πού ἤδη τόν εἶχε θησαυρισμένο στήν καρδιά του. Φεύγει, μά ἔχει μαζί του τόν Κύριό του καί τά δικά Του. Ἀσφαλίζει τά ἱερά κειμήλια σέ τόπο ὁχυρό, πέντε μίλια μακριά ἀπό τήν πόλη, πρὸς τή θάλασσα.

Οἱ ἄπιστοι ὅμως τόν ἀναζητοῦν μέ μανία σατανική καί τόν συλλαμβάνουν. Τόν ἐκβιάζουν γιά νά τοὺς δώσει τά ἱερά σκεύη καί τόν προκαλοῦν νά προσκυνήσει τά εἰδωλα. Ἐκεῖνος ὅμως μέ ἰλαρότητα καί παρρησία ὁμολογεῖ τήν πίστη του στόν Χριστό. Τόν πιέζουν μέ κάθε τρόπο νά θυσιάσει στόν θεό Διόνυσο. Ὁ Ἅγιος δέν ὑποχωρεῖ στίς πιέσεις καί στοὺς ἐκβιασμούς, ἀλλά μένει ἀκλόνητος καί σταθερός στήν πίστη του. Καί ὅταν ἀρχίζουν τά βασανιστήρια καί βά-

ναυσα καῖνε καί κτυποῦν τό νεανικό του κορμί, ὁ καλὸς στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ μένει γενναῖος καί ἀπτόητος, ὥσπου πέφτει κατακρεουργημένος ἀπό τά βαριά χτυπήματα.

Δοκιμάστηκε ὅπως τό χρυσάφι καί ἔτσι ἡ ψυχὴ του ἀπέκτησε ἀφθαρτὴ λάμψη, τήν αἴγλη τῆς οὐράνιας δόξας ἀπ' τόν ἥλιο τόν ἄδυτο, γιά νά ἀπολαμβάνει αἰώνια τήν ἀνέσπερη ὀγδόη ἡμέρα. Φυλάγοντας τίμια καί ἀνδρεία τήν πίστη του, χωρὶς νά ἐγκαταλείψει τή σημαία της οὔτε στιγμή, ἔφθασε στά κράσπεδα τοῦ οὐρανοῦ σημαιοφόρος ἄριστος.

Στίς 16 Ἰανουαρίου ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία τιμᾷ τή μνήμη του καί οἱ πιστοὶ μέ σεβασμό τοῦ ἀπευθύνουμε χαιρετισμό: «Ἀφηρέθης τὸ δέλτα σὺν κάρα Δάναξ. Τμηθεὶς γὰρ ὥφθης οὐρανοκράτωρ ἄναξ».

Ὁ μάρτυρας Δάναξ ὁ ἀναγνώστης εἶναι ὁ προστάτης ἅγιος τῶν Ἀναγνωστῶν, τῶν Ἱεροπαίδων, καί τῶν Ἱεροσπουδαστῶν. Ἐμπνέει ὄντως στοὺς νέους πού πλαισιώνουν τόν ἱερό μας κλῆρο τήν ἔννοια τοῦ χρέους καί τό ὑψηλό αἶσθημα τῆς εὐθύνης. Ἡ πίστη του ἡ ζυμωμένη μέ αἶμα διδάσκει ὅλους μας γιά τήν πορεία τῆς νέας χρονιᾶς τήν ἐπιταγὴ τοῦ καθήκοντος γιά τή διαφύλαξη τῶν ὁσίων καί ἱερῶν τῆς Ἐκκλησίας μας ἔναντι ὅσων τά ἐπιβουλεύονται. Ὁ κάθε ἐχθρὸς νά συναντήσῃ καί σήμερα στά μετερίζια τῆς Ὁρθοδοξίας μας ἓναν Δάνακτα, ἀγωνιστὴ καί μάρτυρα ἄχρι θανάτου!

Ἰχνηλάτης

Διαστρέβλωση γεγονότων

Διάφορα άκούστηκαν γιά καταδίκη της Έλλάδος άπό τό Εύρωπαϊκό Δικαστήριο σχετικά μέ τόν νόμο κατά τοϋ προσηλυτισμοϋ. Καί φυσικά οί χιλιαστές πρώτοι θριαμβολόγησαν. Έντούτοις, ό δρ. Συνταγματικοϋ Δικαίου Γ. Κρίππας σέ άρθρο του (βλ. egolpion.com) άποκαλύπτει: «Τό Ε.Δ.Α.Δ. άπεφάνθη ότι “ή έλληνική διάταξη πού τιμωρεί τόν προσηλυτισμό οϋδόλως άντίκειται πρós τήν Εύρωπαϊκή Σύμβαση Άνθρωπίνων Δικαιωμάτων”». Τί συνέβη; Η άπόφαση τοϋ Ε.Δ.Α.Δ. ήταν καταδικαστική γιά τήν Έλλάδα αλλά γιά διαδικαστικούς λόγους. έπειδή ή άπόφαση τοϋ Άρείου Πάγου γιά τή δίωξη χιλιαστή λόγω προσηλυτισμοϋ είχε διατυπωθεί λάθος.

Ό κ. Κρίππας έπισημαίνει στό άρθρο του άκόμη ότι: «Τό Ε.Δ.Α.Δ. σέ προηγούμενη άπόφασή του πού άφορούσε προσηλυτισμό διενεργηθέντα

στήν Δανία άπεφάνθη ότι ό προσηλυτισμός πρέπει νά άπαγορεύεται, διότι θίγει τήν θρησκευτική έλευθερία τοϋ άλλου».

Καταπάτηση τής Κυριακής

Στίς 3/11/2013, γιά πρώτη φορά ήμέρα Κυριακή, τά καταστήματα παρέμειναν άνοιχτά σέ μιά προσπάθεια έπανεκκίνησης τής άγοράς! Η Έθνική Συνομοσπονδία Έλληνικοϋ Έμπορίου (ΕΣΕΕ), μετά άπό έρευνα πού διενήργησε, ύποστηρίζει πώς τό 87% τοϋ συνόλου τών έπιχειρήσεων πού λειτούργησαν τήν Κυριακή είχε μικρότερη έπισκεψιμότητα συγκριτικά μέ τό Σάββατο, ένώ τό 92% δήλωσε ότι ό κυριακάτικος τζίρος ήταν μικρότερος τοϋ Σαββάτου. Έπίσης, τό 80% τών έπιχειρηματιών δήλωσε πώς δέν έπιθυμεί νά άνοίξει τήν έπόμενη φορά. Η ευθύνη, βέβαια, γιά τήν καταπάτηση τής κυριακάτικης άργίας βαραίνει καί τούς καταναλωτές, όταν σπεύδουν νά

ικανοποιήσουν την καταναλωτική μανία τους τή συγκεκριμένη μέρα, «κλέβοντάς» την από τόν Δικαιοῦχο της.

Καί στόν 21ο αἰώνα

Ἐνῶ ἀγνοεῖται ἀκόμη ἡ τύχη τῶν δύο ἱεραρχῶν πού ἀπήχθησαν κοντά στό Χαλέπι, ἔγινε γνωστή νέα ἀπαγωγή στή χριστιανική πόλη Μααλούλα τῆς Συρίας. Δώδεκα ὁρθόδοξες μοναχές συνελήφθησαν στήν Μονή Ἀγίας Θέκλας καί πιθανόν κρατοῦνται στά βόρεια τῆς χώρας ἀπό σύριους ἀντάρτες.

Ἡ στρατευομένη ἐκκλησία καί στόν 21ο αἰώνα «βαστάζει» τά στίγματα τοῦ ἐσταυρωμένου Κυρίου της ὡς κατάθεση καί μαρτυρία τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεώς του.

Δέν δικαιολογεῖται

Ὁργανώθηκαν καί πάλι τελετές μνήμης καί «μνημόσυνα» γιά τήν ἐπέτειο τοῦ θανάτου τοῦ Κεμάλ (10/11) σέ Κομοτηνή καί Θεσσαλονίκη ἀπό τά ἀντίστοιχα προξενεῖα. Γιατί ὁμως τέτοιοι πανηγυρισμοί ἰδιαίτερα στούς τόπους ὅπου οἱ περισσότεροι κάτοικοι εἶναι ἀπόγονοι τῶν θυμάτων τοῦ τούρκου ἡγέτη;

Ὁλόκληρη ἡ Τουρκία δικαιοῦται νά τιμᾷ καί νά θυμᾷται τόν ἴδιο καί τίς βιαιοπραγίες του. Σέ ἑλληνικό ἔδαφος ὁμως, πού δέν τελεῖ ὑπό τουρκική κατοχή, πῶς δικαιολογεῖται ὁ ἐπίσημος ἑορτασμός;

Συγχαρητήρια

Ἑλληνας τραπεζίτης ἔστειλε πίσω τήν πρόσκληση γιά τή διημερίδα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κεντρικῆς Τράπεζας (τό ἓνα μέλος τῆς Τρόικας). Δήλωσε ὅτι δέν δέχεται τήν πρόσκληση λόγω (ἐ-

θνικῆς) συνείδησης. Στό πρόγραμμα τῆς διημερίδας ἡ ΕΚΤ σημειώνει τήν Ἑθνική Τράπεζα τῆς FYROM ὡς Ἑθνική Τράπεζα τῆς Δημοκρατίας τῆς Μακεδονίας. Στίς διαμαρτυρίες τοῦ κ. Μπήτρου δόθηκε ἡ ἀπάντηση: «Αὐτό δήλωσε ὁ τραπεζίτης τῆς FYROM».

Ἄς μήν περιμένουμε ἐπίσημες ἀποφάσεις καί διακηρύξεις. Καθένας μας φέρει τήν εὐθύνη του καί μπορεῖ νά διαμαρτυρηθεῖ γιά τή φαλκίδευση τῆς ἱστορίας μέ τόν δικό του τρόπο, ἔστω κι ἂν τοῦ στοιχίσει. Συγχαρητήρια στόν κ. Μπήτρο!

Διπλωματικό ζήτημα

Θά μπορούσε νά δημιουργηθεῖ διπλωματικό ζήτημα ἂν τό βιβλίο Νεοελληνικῆς Γλώσσας τῆς Γ' γυμνασίου ἔπεφτε στά χέρια τῶν γειτόνων μας. Θά ἔβρισκαν πολύ καλή κατοχύρωση νά διαμαρτυρηθοῦν γιά «καταπίεση σλαβόφωνων ἢ μουσουλμάνων» στήν Ἑλλάδα. Καί νά τί γράφει τό κείμενο πού προορίζεται γιά διδασκαλία στά Ἑλληνόπουλα: «Ὅταν ἡ Διεθνῆς Αμνηστία καί το Παρατηρητήριο του Ελσίνκι καταγγέλλουν παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Τουρκία, γράφουμε την είδηση στην πρώτη σελίδα. Ὅταν οἱ ἴδιες οργανώσεις διαμαρτύρονται γιά καταπίεση των μαρτύρων του Ιεχωβά, των σλαβόφωνων ἢ των μουσουλμάνων στην Ελλάδα, εἶναι ανθελληνικές καί πληρωμένες ἀπό ξένα κέντρα...». Τό συμπέρασμα εἶναι ὅτι ἡ ἑλληνική πολιτεία πού κυκλοφορεῖ αὐτό τό βιβλίο ἢ δέχεται ὅτι καταπιέζει τίς μειονότητες αὐτές ἀλλά δέν ἐννοεῖ νά ἀλλάξει τακτική (ἄρα πρέπει νά ὑποστέι τίς συνέπειες) ἢ δέν ἀποφασίζει πλέον ἢ ἴδια τί διδάσκονται οἱ αὐριανοί πολίτες της. Αὐτό τό τελευταῖο εἶναι καί τό πῶς ἐπικίνδυνο.

Προβληματισμοί για τό τέμενος

νικό, σέ ἔκταση τοῦ ἑλληνικοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ. Καί πρέπει νά γνωρίζουμε ὅτι βάσει τοῦ κορανίου ἡ περιοχή τοῦ χώρου λατρείας γιά τούς μουσουλμάνους ἀποτελεῖ καί ἰδιοκτησία τους. Παραχωροῦμε, δηλαδή, ἑλληνικό ἔδαφος σέ ποιούς; Γνωρίζουμε σέ ποιά ἀκριβῶς χέρια θά περιέλθει; Ποῦ εἶσαι, Μιαούλη, κι ἐσύ, Κανάρη, νά μᾶς καμαρώσετε!

Βεβαίως, βάσει τῆς συνταγματικῆς ἀρχῆς τῆς ἀνεξιθρησκίας, ὅποιαδήποτε θρησκευτική πίστη εἶναι σεβαστή. Γιά τόν λόγο αὐτό ἑκατοντάδες χῶροι σέ ὅλη τήν Ἑλλάδα δίνουν τή δυνατότητα στούς μουσουλμάνους νά τελοῦν τά θρησκευτικά τους καθήκοντα. Ἡ ἀνέγερση ὅμως ἰσλαμικοῦ τεμένους μέ δαπάνες τοῦ κράτους ἀναδεικνύει σέ προνομιακή θέση τή μουσουλμανική θρησκεία. Τί ντροπή καί «ὑβρίς»! Τό «Τάμα τοῦ Ἔθνους» ἐκκρεμεῖ, τή στιγμή μάλιστα πού τά ἀπαιτούμενα χρήματα εἶναι ἐξασφαλισμένα ἀπό φιλογενεῖς πατριῶτες καί ὑπολείπεται ἀπλῶς ἡ παραχώρηση οἰκοπέδου.

Κι ἐμεῖς ἀκάθεκτοι προχωροῦμε στήν ἀνέγερση τζαμιοῦ, παραβλέποντας τό γεγονός ὅτι οἱ Τοῦρκοι μετατρέπουν τίς ἐκκλησίες στήν κατεχόμενη Κύπρο σέ στάβλους καί καζίνο. Ὅπως ἐπίσης μᾶς ἀφήνει ἀδιάφορους ἡ πρόταση τοῦ ἀντιπροέδρου τοῦ νεο-οθωμανικοῦ κράτους νά ἐπαναλειουργήσῃ ἡ Ἁγία Σοφία ὡς τζαμί. Κι οὔτε μᾶς ἀπασχόλησε ἡ γενοκτονία τῶν χρι-

Μετά ἀπό πέντε ἄγονους διαγωνισμούς, τήν ἀνέγερση τοῦ τεμένους ἀνέλαβε ἡ κοινοπραξία τῶν «παραδοσιακά ἔθνικῶν» ἐργολάβων, δηλαδή οἱ «ΑΒΑΞ» (ὅμιλος Ἰωάννου), «ΤΕΡΝΑ» (ὅμιλος Περιστέρη), «ΑΚΤΩΡ» (ὅμιλος Μπόμπολα) καί «ΙΝΤΡΑΚΑΤ» (ὅμιλος Κόκκαλη). Πρῶτη φορά μετά τήν ἀπελευθέρωση ἀπό τόν ὀθωμανικό ζυγό καί τήν ἵδρυση τοῦ νέου ἑλληνικοῦ κράτους, οἱ κυβερνῶντες ἀποφάσισαν νά στήσουν ἐπίσημο ἰσλαμικό τέμενος στό ἱερό καί δοξασμένο ἔδαφος τῆς Ἀθήνας.

Κι ἐνῶ ἡ κρίση μαίνεται, σχολεῖα ἔχουν κλείσει, εἰδικότητες στά ἐπαγγελματικά λύκεια καταργήθηκαν, ἐκπαιδευτικοί καί διοικητικοί ὑπάλληλοι τέθηκαν σέ διαθεσιμότητα, φερέλπιδες νέοι μεταναστεύουν, ἡ μείωση τῶν δημοσίων δαπανῶν γιά τήν παιδεία ἀνῆλθε ἀπό τό 2009 μέχρι σήμερα στό 33%, Ἕλληνες πεινοῦν, φτωχαίνουν, λιμοκτονοῦν, αὐτοκτονοῦν, ἐνῶ, λοιπόν, συμβαίνουν αὐτά, τό Ὑπουργεῖο Παιδείας χρηματοδοτεῖ τήν ἀνέγερση τοῦ τεμένους, κληροδοτώντας πιστώσεις ὕψους 946.000 εὐρώ στό Ὑπουργεῖο Ἀνάπτυξης.

Τό τέμενος θά ἀνεγερθεῖ στό Βοτα-

στιανῶν στή Μέση Ἀνατολή. Κι οὔτε ἀκούστηκε φωνή διαμαρτυρίας γιά ὅσα διαδραματίζονται στή Συρία, ὅπου ἐκκλησίες πυρπολοῦνται, ἰσλαμιστές προβαίνουν σέ ἀπαγωγές ἱερωμένων, μοναζουσῶν, δολοφονίες παιδιῶν τοῦ ἑλληνορθόδοξου σχολείου. Τό αἷμα ὁμῶς τῶν ἀδικοχαμένων νέων μαρτύρων φθάνει στά ὦτα Κυρίου παντοκράτορος. Τελικά ποιά ἰσορροπία καί ἰσοτιμία διέπει τίς σχέσεις τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μέ τό Ἰσλάμ; Ποιά μουσουλμανική χώρα ἐπέτρεψε τήν ἵδρυση ὀρθόδοξου ναοῦ;

Ὅπως κι ἂν ἔχει ἡ κατάσταση, ἀκούσαμε τόν ἀρμόδιο ὑπουργό νά διακηρύττει: «Χαίρομαι πού γίνεται ἐπί ὑπουργίας μου τό τζαμί... Καί εἶμαι ὑπερήφανος... Νιώθω πιό Ἕλληνας». Δικαιολογημένα, λοιπόν, τά ἐρωτήματα: Ποιό μήνυμα ἐκπέμπει ἡ κυβέρνηση γιά τήν ἔννοια τῆς ἑλληνικότητας; Ἡ ὑπερηφάνεια εἶναι ἀπότοκος τῆς ἀνέγερσης ἰσλαμικοῦ τεμένους; Ποιά ἡ σχέση τοῦ δικοῦ μας πολιτισμοῦ μέ αὐτό; Μήπως στόχος της εἶναι τό λιβάνισμα ἀλλόθρησκων ἐπήλυδων;

Διδακτικό τό παράδειγμα τῆς Ταϊτῆς. Οἱ κάτοικοί της ξεχύθηκαν στους δρόμους φωνάζοντας μεταξύ ἄλλων: «Τό 90% τῶν ἐγκλημάτων τῆς τρομοκρατίας διαπράττονται ἀπό ἰσλαμιστές... Αὐτό καί μόνο εἶναι ἀρκετό, ὥστε νά μήν αἰσθάνομαι ἀσφαλές!» Ἐξαιτίας τῶν ἀντιδράσεών τους ἡ μικρή χώρα ἀνάγκασε τίς ἀρχές νά κλείσουν τό τζαμί πού μόλις εἶχε ἀνοίξει στήν πρωτεύουσα.

Πόσο δίκαιο εἶχαν! Τό τέμενος μπορεῖ νά ἐξελιχθεῖ σέ κέντρο ἀνεξέλεγκτης

βίας, καθὼς σοβοῦν προβλήματα μεταξύ τῶν ἰσλαμιστικῶν σχετῶν πού ἔχουν μεταξύ τους ἀβυσσαλέο μίσος μέ ἄμεσο ἀντίκτυπο στήν ἀσφάλεια τῶν Ἑλλήνων καί στήν εὐρυθμὴ λειτουργία τῆς κοινωνίας μας.

Γιά νά περιορίσουν τίς ἀντιρρήσεις, οἱ ὑποστηρικτές του ἰσχυρίζονται ὅτι τό σχέδιο τοῦ τεμένους δέν προβλέπει τήν ἀνέγερση μινარέ. Ποιός ὁμῶς μᾶς διαβεβαιώνει ὅτι δέν θά ἀνεγείρουν στή συνέχεια μινარέ ἐντός τοῦ τεμένους; Ποιά πολεοδομική ὑπηρεσία τότε θά ἀναλάβει τήν εὐθύνη τῆς κατεδάφισης; Ποιός μπορεῖ νά εἰσέλθει ἐντός τοῦ ἀσύλου τους; (ὄρα τζαμιά Θράκης). Ἐχουμε ἀναλογιστεῖ τίς συνέπειες ἀπό μία τέτοια ἐπιχείρηση;

Πέρα ὁμῶς ἀπό αὐτή τήν πλευρά τοῦ θέματος, ἐντείνονται οἱ ὑπόνοιες ὅτι ὁ θρησκευτικός χαρακτήρας τοῦ κτηρίου ἀποτελεῖ πρόσχημα· ὁ συγκεκριμένος χώρος θά χρησιμοποιηθεῖ ὡς ἐφαλτήριο γιά τή δημιουργία ἐπίσημων μουσουλμανικῶν κοινοτήτων στήν Ἀττική, προωθώντας ἔτσι μιά κοσοβοποίησης της. Κι ἀκόμη, ἀνοίγει ὁ δρόμος γιά νά χτιστοῦν τεμένη καί στήν ὑπόλοιπη χώρα καί, κατά συνέπεια, γιά τήν ἀναγνώριση μουσουλμανικῶν μειονοτήτων σέ ὅλη τήν ἐπικράτεια.

Συνεπῶς τό τέμενος τῆς Ἀττικῆς δέν εἶναι μόνον δικό της θέμα· ὑπερβαίνει τά ὅριά της καί γίνεται ἐθνικό. Ὅλους πρέπει νά μᾶς ἀπασχολήσει, πρὶν εἶναι ἀργά. Ἄς ξυπνήσουμε, ἐπιτέλους!

Εὐδοξία Αὐγουστίνου

Μέ τη γλώσσα τής επιστήμης

Τό πείραμα τοῦ CERN καί τό «σωμάτιο τοῦ Θεοῦ»

Πρόσφατα τό βραβεῖο Nobel Φυσικῆς 2013 ἀπονεμήθηκε στούς Φρανσουά Ἐνγκλέρ καί Πίτερ Χίγκς γιά τή θεωρία πού διατύπωσαν πρίν ἀπό περίπου 50 χρόνια, πού ἀφορᾷ στήν ὑπαρξη ἑνός στοιχειώδους ὑλικοῦ σωματιδίου πού μεταγενέστερα ὀνομάστηκε (ἀπό δημοσιογράφους καί ἐκδότες) «σωμάτιο τοῦ Θεοῦ».

Στό εὐρωπαϊκό κέντρο CERN (Centre Européen pour la Recherche Nucléaire) πρίν περίπου δύο δεκαετίες ἄρχισε νά κτίζεται μία κυκλική ὑπόγεια σήραγγα μήκους 27 χμ. Δύο δέσμες πρωτονίων ἐπιταχύνονται μέσα σ' αὐτήν κυκλικά καί στή συνέχεια συγκρούονται δημιουργώντας τρομερά ὑψηλές ἐνέργειες, δηλαδή συνθῆκες πού εἰκάζεται ὅτι ἐπικράτησαν τό πρῶτο δευτερόλεπτο τῆς Δημιουργίας τοῦ Σύμπαντος.

Πρόσφατα, τά ἀποτελέσματα τοῦ πειράματος τοῦ CERN, πού στοίχισε περίπου 10 δισεκατομμύρια εὐρώ, ἦταν θετικά: Τό «σωμάτιο τοῦ Θεοῦ»

ὑπάρχει! Ὁ χρησιμοποιούμενος συχνά ὅρος «σωμάτιο τοῦ Θεοῦ» εἶναι βασικά ἐσφαλμένος καί μπορεῖ νά δημιουργήσει παρανοήσεις, ἀφοῦ ὅλα τά στοιχειώδη σωματῖα εἶναι τοῦ Θεοῦ, καί ὄχι μόνο αὐτό πού ἡ ὑπαρξή του ἐπιβεβαιώθηκε πρόσφατα ἀπό τό πείραμα τοῦ CERN. Ἐπιστημονικά ὀνομάζεται «μποζόνιο» ἢ «πεδίο Χίγκς», καί ἀνήκει στήν κατηγορία τῶν στοιχειωδῶν σωματιδίων πού εἶναι οἱ «ἀγγελιοφόροι» τῶν δυνάμεων μεταξύ τῶν σωματιδίων.

Μέ ἀπλά λόγια, ἡ κατανόηση τοῦ πολύ σημαντικοῦ ρόλου του μπορεῖ νά γίνει μέ μία παραπομπή σέ μακροσκοπικά φαινόμενα, πού εἶναι κατανοητά ἀπ' ὅλους: Ὅπως ἓνα γνωστό μαγνητικό πεδίο ἀλληλεπιδρᾷ διαφορετικά μέ ἓνα κομμάτι ξύλου ἢ μετάλλου, ἔτσι καί τό πεδίο Χίγκς ἀλληλεπιδρᾷ διαφορετικά μέ τά φωτόνια ἢ τά ἠλεκτρόνια, πρωτόνια κτλ. Τά φωτόνια εἶναι ἀδιάφορα μέσα σέ αὐτό τό πεδίο, ἐνῶ τά ἠλεκτρόνια (καθώς ἐπίσης καί ἄλλα

στοιχειώδη σωματία) χάριν αὐτοῦ τοῦ πεδίου ἀποκτοῦν ἀδράνεια, καί κατὰ συνέπεια μάζα (σύμφωνα μέ τή Γενική Θεωρία Σχετικότητας ὑπάρχει ἀπόλυτη ἰσοδυναμία μεταξύ τῆς μάζας βαρύτητας καί τῆς μάζας ἀδράνειας, πού εἶναι ἀκριβῶς ἴσες). Κατὰ συνέπεια, τό πεδίο Χίγκς εἶναι ἐκεῖνο πού εἶναι ὑπεύθυνο γιά τήν ὑπαρξη τῆς μάζας, καί ἄρα τῆς ὕλης τοῦ κτιστοῦ κόσμου ὅπως τή γνωρίζουμε σήμερα.

Ἡ ὀνομασία «σωμάτιο τοῦ Θεοῦ», ἄν καί κατὰ βάση ἀτυχής, ἔχει ὡς σκοπό νά δείξει τό πόσο σημαντικό εἶναι γιά τήν ὑπαρξη τοῦ κτιστοῦ κόσμου. Χωρίς αὐτό τό σωματίο, ὅλος ὁ φυσικός κόσμος –πλανῆτες, γῆ, ἀνόργανη φύση, ζῶα καί ἄνθρωποι (ἐάν φυσικά ὑπῆρχαν)– θά ἦταν μία συγκεχυμένη «ἡλεκτρομαγνητική σούπα» χωρίς μάζα (ὅπως συμβαίνει π.χ. μέ τό φῶς), καί κατὰ συνέπεια χωρίς δομή καί ὁργάνωση. Ἡ ὑπαρξη τοῦ πεδίου Χίγκς δείχνει ὅτι ἀπό τά πρῶτα κλάσματα τοῦ πρώτου δευτερολέπτου τῆς δημιουργίας τοῦ φυσικοῦ κόσμου ὑπῆρχε ἕνα «ἀρχιτεκτονικό σχέδιο» δημιουργίας, καί κυρίως ἕνας ἰθύνων νοῦς πού κατεύθυνε (καί κατευθύνει) τά πάντα, γιά νά κτιστεῖ ἕνας κόσμος μέ δομή καί ὁργάνωση. Ὁ Δημιουργός χρησιμοποίησε καί ἐκφράστηκε μέ τό πεδίο Χίγκς γιά νά δώσει τή δομή καί τήν ὁργάνωση τοῦ φυσικοῦ κόσμου, πού ἐμεῖς σήμερα παρατηροῦμε μακροσκοπικά.

Ἐπίσης, δείχνει ὅτι οἱ βασικοί κανόνες μέ τούς ὁποίους λειτουργεῖ ὁλος ὁ κτιστός κόσμος εἶναι διαχρονικοί καί προκαθορισμένοι ἀπό τό πρῶτο δευτερόλεπτο τῆς δημιουργίας. Οἱ ἴδιοι κανόνες ἰσχύουν στό ἀχανές διάστημα, στή μικρή γῆ, ἀλλά

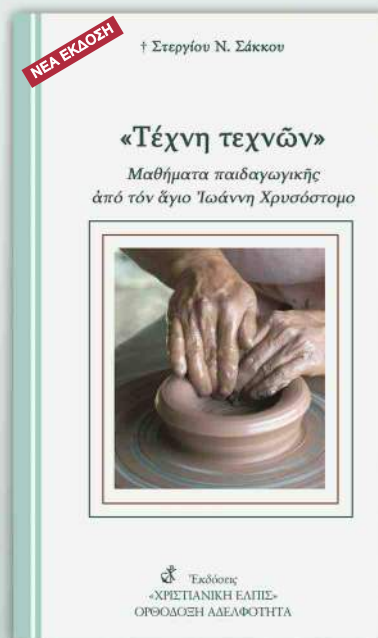
καί μέσα σέ κάθε κύτταρό μας. Κατά τόν ἅγιο Γρηγόριο Παλαμᾶ, ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ δέν εἶναι προσιτή στόν ἄνθρωπο καί στή λογική του, ἀλλ' ὅμως ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά μετέχει στίς ἄκτιστες ἐνέργειες τοῦ Θεοῦ. Ἐνας ἀπό τούς τρόπους πού μπορεῖ νά ἐπιτευχθεῖ αὕτη ἡ μέθεξη (χωρίς νά εἶναι ὁ μοναδικός) εἶναι ἡ παρατήρηση καί ἡ μελέτη τοῦ τρόπου μέ τόν ὁποῖο λειτουργεῖ ὁ φυσικός κόσμος καί τῶν νόμων πού τόν διέπουν. Τό πεδίο Χίγκς μπορεῖ νά βοηθήσει κάποιον στό νά ἀντιληφθεῖ τή βούληση τοῦ Δημιουργοῦ νά δημιουργήσῃ (ἀπό τήν πρώτη στιγμή τῆς δημιουργίας) ἕναν ὑλικό κόσμο πού νά ἔχει δομή καί ὁργάνωση.

Τό πεδίο Χίγκς εἶναι ἕνα πολύ σημαντικό κομμάτι ἐνός μεγάλου πάζλ πού ἀποτελεῖ ἡ θεωρία πού εἶναι γνωστή ὡς «Μεγάλη Ἑκρηξη» (Big Bang), ἡ ὁποία ἀκόμα δέν ἔχει συμπληρωθεῖ τελείως. Ἡ ἐπιβεβαίωση τῆς ὑπαρξης τοῦ πεδίου Χίγκς ἀποτελεῖ μία ἀκόμα (πολύ ἰσχυρή) ἐνδειξη γιά τήν ὀρθότητα τῆς θεωρίας τῆς Μεγάλης Ἑκρήξεως. Σύμφωνα μέ αὕτη (ὅπως ἀφηγεῖται ἡ Ἐπιστήμη), πρὶν ἀπό περίπου 13,7 δισεκατομμύρια χρόνια ὑπῆρχε μία χρονική στιγμή μηδέν ($t = 0$), πρὶν ἀπό τήν ὁποία δέν ὑπῆρχε οὔτε ἕνα ἡλεκτρόνιο οὔτε ἕνα πρωτόνιο (καί γενικότερα κανένα ὑλικό σωματίο), ἀλλά οὔτε ἀκόμα καί ὁ συγκλονιστικός τεράστιος χῶρος πού καταλαμβάνει τό ἡλιακό μας σύστημα καί ὅλοι οἱ γαλαξίες. Ἡ ὑπαρξη τοῦ χωροχρόνου καί τῆς ὕλης εἶναι ἀπόλυτα συνυφασμένα, ὅπως ὁμολογεῖ ἡ Ἐπιστήμη. Μετά τή χρονική στιγμή $t = 0$ δημιουργήθηκαν τά πρῶτα ἡλεκτρόνια καί πρωτόνια. Ἐτσι ἀρχίζει ἡ ἱστορία τοῦ σύμπαντος, τό

όποιο άν και άπό εκείνη τή στιγμή διαρκώς αύξάνεται (σάν μία διαρκώς αύξανόμενη χιονοστιβάδα), ξεκίνησε άπό τήν άπόλυτη ήρεμία του κβαντικού κενού. Αργότερα, μέσα σέ αυτό τό όνομαζόμενο «πληθωριστικό σύμπαν», διάφορες πυρηνικές άντιδράσεις, πού ύπακοϋν στους ίδιους φυσικούς νόμους πού καθορίστηκαν άπό τήν άρχή, θά δημιουργήσουν τά χημικά στοιχεία του περιοδικού πίνακα (δηλ. τά άτομα), τά όποια άποτελοϋν τά βασικά στοιχεία τής μακροσκοπικής ύλης. Ή μή-ύπαρξη μέσα στο κβαντικό κενό, πρίν άπό τή χρονική στιγμή $t = 0$, ούτε ενός ύλικού σωματιδίου, και κατά συνέπεια οίονδήςποτε ύλικού σώματος, καθώς επίσης και ή μή-ύπαρξη του τεράστιου χώρου μέσα στον όποιο ύπάρχουμε συνάδουν άπόλυτα μέ τήν επίκληση του Θεού σέ κάθε θεία λειτουργία (έδώ και πολλούς αιώνες): «... ό έκ του μη όντος είς τό είναι παραγαγών τά σύμπαντα...».

Γιά όποιον πιστεύει σέ Θεό Δημιουργό κατά τρόπο άποφατικό, τό πεδίο Χίγκς και ή Μεγάλη Έκρηξη δέν είναι χρήσιμα. Όποιος όμως άμφιβάλλει και, σάν τόν άπόστολο Θωμά, για νά πιστέψει θέλει νά «δει» τους «τύπους των ήλων» για τή θεϊκή δημιουργία, έχει σήμερα αύτή τή δυνατότητα. Τό πεδίο του Χίγκς και τά πειραματικά άποτελέσματα του CERN άποτελοϋν τά άποτυπώματα ύπάρξεως ενός ίθύνοντος νοός και τής βουλήσεώς του νά δημιουργήσει έκ του μη όντος έναν κτιστό κόσμο μέ μάζα, και κατά συνέπεια μέ δομή και όργάνωση.

Παντ. Καραφίλογλου
Άν. Καθ. Κβαντικής Χημείας
Α.Π.Θ.

«Τέχνη τεχνών»

Μαθήματα παιδαγωγικής
άπό τόν άγιο
Ιωάννη Χρυσόστομο

για γονείς,
έκπαιδευτικούς,
κατηχητές,
παιδαγωγούς,
για όποιον
μέ έγνοια και στοργή
σκύβει πάνω στο παιδί

Ζητήστε το
στό Βιβλιοπωλείο μας
ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ
Γ. Μπακατσέλου 5, Θεσσαλονίκη
τηλ. 2310 274518

Δέκα κουλούρια

Χτύπησε τήν πόρτα δειλά. Ήσπευσε ή Ήλευθερία, πού μαγείρευε τίς Πέμπτες, ν' άνοιξει. Ένας άγνωστος καλημέρισε τίς κυρίες μέ κάποιο δισταγμό. Είχε μαζί του μιά καρό πράσινη τσάντα λαϊκής άγοράς, μέ ροδάκια. Ήμοιαζε τόσο πολύ μ' όλους τούς άλλους άναγκεμένους, πού ξεπέζευαν καθημερινά στήν πόρτα του ένοριακού τους συσσιτίου. Ήταν ένας νέος άνδρας ίσα μέ τριάντα χρόνων. «Θά 'ναι καινούργιος», σκέφτηκε ή Ήλευθερία. «Γι' αυτό δέν τόν ξέρω».

- 'Ορίστε, τί θέλετε; ρώτησε τόν νέο μέ εύγένεια.

Ήταν στ' αλήθεια νά τήν καμαρώνεις μέ πόση εύγένεια μιλούσε πάντα στους σιτιζομένους, όποια κι άν ήταν ή δική τους συμπεριφορά.

- Μοϋ περίσσεψαν αυτά, είπε εκείνος κι άνοίγοντας τό δέσιμο τής τσάντας του, έβγαλε δέκα σουσαμένια κουλούρια κι ένα σταφιδόψωμο.

- Τέλειωσα κι έπιστρέφω στό σπίτι, συνέχισε. Νά τά δώσετε έσείς, όπου νομίζετε.

Άπλωσε ή Ήλευθερία τά χέρια της νά πάρει τά κουλούρια κι είδε πίσω άπ' αυτά τή χασούρα του φτωχικού μεροκάματου. Μέτρησε καί τήν τσάντα του μέ τό μάτι. Πόσα άραγε νά χώρεσε τό πρωί, όταν ξεκίνησε νά πουλά; Καί ποιό νά 'ταν τό διάφορο άπ' αυτό τό πενιχρό άλισβερίσι; Στά χέρια της, ώστόσο, κρατούσε μιά προσφορά άγάπης, άπό έναν φτωχό βιοπαλαιστή πρós άλλους φτωχότερους συναν-

θρώπους του.

Η φτωχική προσφορά τοποθετήθηκε πάνω στό τραπέζι, πλάι σέ άλλες πού είχαν κατατεθεί νωρίτερα: δυό τσουβάλια ψωμιά άπό τούς γειτονικούς φούρνους, λίγο κέικ άπό τό κοντινό ζαχαροπλαστείο, καθώς καί τά φρούτα άπό τόν πωλητή τής λαϊκής του Σαββάτου. Σέ λίγο, οί «ελάχιστοι» άδελφοί του Κυρίου θά κατέφθαναν...

Ο νέος, άφοϋ παρέδωσε σάν τή χήρα του Εύαγγελίου τό δικό του «δίλεπτο», χαιρέτησε καί κίνησε νά φύγει άθόρυβα, όπως είχε έρθει. Τόν εύχαρίστησε ή Ήλευθερία καί στάθηκε δυό λεπτά νά τόν κοιτά.

«Έ, λοιπόν, όσο υπάρχουν άνθρωποι σάν κι έτοϋτο τόν νέο, δέν θά χαθεί ή κάθε προσπάθεια», σκέφτηκε χαρούμενη καί δοξολόγησε τόν Θεό.

Σάν εύφορος άγρός μοιάζει τό έργο τής φιλανθρωπίας, πού ό,τι ρίξεις καρποφορεί μέ τό παραπάνω. Κι άρέσει τόσο πολύ στον Θεό νά κάνει νά καρπίζουν τέτοιες μικρές προσφορές άγάπης!

Έλ. Μουρατίδου-Αйнаλίδου
Θεολόγος

Ὁδοιοπορικό στή Ρώμη

Μετά τίς κατακόμβες

«Νεφύδριον καὶ θάπτον παρελεύσεται», θὰ ἔλεγε ὁ Μέγας Ἀθανάσιος. Οἱ τρεῖς αἰῶνες τῶν διωγμῶν παρήλθαν σάν μαῦρο σύννεφο ἢ ἄσχημο ὄνειρο. Οἱ ἐποχές ἄλλαξαν... Οἱ χριστιανοὶ ἀπὸ καταδιωκόμενοι παρίες μέσα σέ λίγα χρόνια ἀπέκτησαν ἐλευθερία λατρείας καὶ στή συνέχεια ἔγιναν προνομιοῦχοι πολῖτες ἐνὸς κράτους πού ἦταν ἐπίσημως πιά χριστιανικό. Ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ τίς κατακόμβες ἀνέβηκε στήν ἐπιφάνεια τῆς γῆς καὶ ἄρχισε νά κτίζει ναοὺς γιὰ τὸ ποίμνιό της, πού ὁλοένα αὐξανόταν.

Οἱ χριστιανικοὶ ναοὶ αὐτῆς τῆς πρώτης ἐποχῆς τῆς ἐλευθερίας ἀνῆκαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον στὸν τύπο τῆς λεγόμενης βασιλικῆς. Βασιλική ἦταν ἓνα ἐπίμηκες εὐρύχωρο κτήριο πού χρησιμοποιοῦσαν οἱ Ρωμαῖοι γιὰ δημόσιες συναθροίσεις. Ἡ Ἐκκλησία πῆρε αὐτὸν τὸν τύπο κτηρίου, τὸν προσάρμοσε στὶς ἀνάγκες τῆς λατρείας καὶ τὸν χρησιμοποίησε κατὰ κόρον. Ἀρκετὰ ἀπλές, ἀλλὰ λειτουργικές κι εὐρύχωρες, οἱ χριστιανικὲς βασιλικὲς ἐξυπηρετοῦσαν τίς ἀνάγκες τοῦ μεγάλου πλέον ἀριθμοῦ τῶν πιστῶν.

Ἡ Ρώμη ἀπέκτησε πολλοὺς τέτοιους ναοὺς, ἰδιαίτερα λαμπροὺς. Πολλοὶ χτίστηκαν μὲ αὐτοκρατορική χορηγία. Ἡ νέα ἐπίσημη θρησκεία τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους ἔπρεπε νά διαθέτει κτίσματα ἐπιβλητικά πού νά ἀνταγωνίζονται τὴν αἴγλη τῶν να-

ῶν τοῦ εἰδωλολατρικοῦ παρελθόντος.

Οἱ αἰῶνες περνοῦσαν, ἡ ρωμαϊκὴ ἐξουσία κατέρρεε στή Δύση κι ὁ παπικὸς θρόνος ἔμενε σταθερὸ κέντρο ἀναφορᾶς. Κι ἐνῶ στήν Ἀνατολικὴ αὐτοκρατορία ὁ Ἀνθέμιος καὶ ὁ Ἰσίδωρος ἐχτιζαν τὴν Ἀγία Σοφία βάζοντας τὸν τροῦλο μιά γιὰ πάντα στὸν ἀρχιτεκτονικὸ χάρτη τῆς Ἀνατολῆς, ἐνῶ τὸ μέσο καὶ ὕστερο Βυζάντιο δημιουργοῦσε ναοὺς σέ μία ποικιλία ρυθμῶν, ἡ παλιά Ρώμη προτιμοῦσε τὰ παλιά σχήματα. Οἱ Πάπες γιὰ πολλοὺς αἰῶνες ἐξακολουθοῦσαν νά στολίζουν τὴν ἐπτὰ-λοφη πόλη μὲ βασιλικὲς παρόμοιες μὲ ἐκεῖνες τῶν πρώτων αἰώνων.

Πολλές ἀπ' αὐτές ὑπάρχουν μέχρι σήμερα. Μερικὲς, δυστυχῶς, ἀρκετὰ ἀλλοιωμένες μὲ στοιχεῖα μεταγενέστερα, νεοκλασικά ἢ μπαρόκ, τὰ ὁποῖα νοθεύουν τὴν ὁμορφιά τῆς ἀπλότητάς τους. Κάποιες ἀπὸ αὐτές ἔχουν γίνει, στήν κυριολεξία, ἀγνώριστες. Ἄλλες ὅμως ἔχουν διατηρήσει τὸ ἀρχικὸ σχῆμα τους. Θὰ εἶναι γύρω στὶς δέκα μὲ δεκαπέντε.

Αὐτοὶ οἱ ναοὶ παρά τὴν ἐπιβλητικότητα καὶ τὸ μέγεθός τους ἐξωτερικὰ εἶναι ἀρκετὰ ἀπλοί. Τὸ μόνο στοιχεῖο πού τοὺς κάμνει λίγο πιο ἐντυπωσιακοὺς εἶναι μία κιονοστοιχία πού στολίζει τὴν πρόσοψη, κι αὐτὸ ὅχι πάντα. Οἱ πάπες τῆς Ἀναγέννησης τὸ ἤξεραν αὐτὸ πολὺ καλά καὶ σέ κάποιες περιπτώσεις φρόντισαν νά προσ-

θέσουν ένα καμπαναριό ρωμανικού ρυθμού. Η κύρια δόξα όμως των βασιλικών της Ρώμης είναι το έσωτερικό τους. Φωτεινό, ερυθρόχρωμο και σε πολλές περιπτώσεις στολισμένο με πανέμορφα βυζαντινά μωσαϊκά.

Είναι παράξενο πόσο πολύ αγνοούμε αυτά τα μνημεία της ορθόδοξης Ρώμης. Κάποια από αυτά δεν διαφέρουν καθόλου από αντίστοιχες πρωτοβυζαντινές εκκλησίες της Ελλάδας. Μέ το πού μπλάνουμε, αμέσως καταλαβαίνουμε πώς είμαστε σε οίκειο έδαφος. Η άψίδα του ιεροῦ καὶ ὅλη ἡ ἀνατολική ὄψη εἶναι γεμάτες μέ μορφές ἁγίων καὶ ἄλλες παραστάσεις φτιαγμένες ἀπὸ πολύχρωμες ψηφίδες πού ἀστράφτουν κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τὸ ὁποῖο μπλάνει ἱλαρὸ ἀπὸ τὰ παράθυρα. Βλέπουμε ἁγίους τῆς ορθόδοξης Δύσης, τὴ Θεοτόκο, τὸν Κύριο μέ τὸν χορὸ τῶν ἀποστόλων, οἱ ὁποῖοι παριστάνονται συμβολικά μέ δώδεκα λευκά πρόβατα, τὴν ποιμνὴν τοῦ ἀρχιεπίσκοπος Χριστοῦ. Κι ὅλα αὐτὰ νὰ ἀπεικονίζονται σέ ὅλες τὶς ἀποχρώσεις τοῦ οὐράνιου τόξου. Μία συμφωνία χρωμάτων σέ κυανές, ἐρυθρές, τυρκουάζ καὶ χρυσαφίς ἀποχρώσεις, πού θαμπώνει τὸν ἐπισκέπτη.

Πολλές φορές στὸν ἴδιο ναὸ ὑπάρχουν ἄλλες τοιχογραφίες ἀναγεννησιακές, ἐντελῶς νατουραλιστικές, οἱ ὁποῖες ὅμως μπροστὰ σ' αὐτὰ τὰ σεβάσματα μωσαϊκά μέ τὸν ιεροπρεπὴ χαρακτῆρα μοιάζουν σχεδὸν ἀσεβεῖς. Πράγματι, ἡ διαφορὰ τους τόσο ἐκδηλῇ, ὅταν εἶναι δίπλα δίπλα, μᾶς δίνει νὰ καταλάβουμε τὸ πόσο ἀπομακρύνθηκε, τὸ πόσο παρεξέκλινε ἡ Δύση ἀπὸ τὴν Ἀνατολή.

Ὑπάρχει καὶ κάτι ἀκόμη. Πολύ σημαντικό. Οἱ βασιλικές τῆς Ρώμης ἐκτὸς ἀπὸ τέχνη ἔχουν καὶ ἱστορία. Καὶ δὲν ἐννοοῦμε ξηρές πληροφορίες, ὅπως λ.χ. τὸ πότε κτίστηκαν, ἀλλὰ ἱστορίες προσώπων πού ἐδάρεστησαν τὸν Θεὸ καὶ πού ὁ βίος τους σχετίζεται μέ τὸν συγκεκριμένο ναό. Κάποιους ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ναοὺς θὰ ἐπισκεφτοῦμε καὶ θὰ ἀκούσουμε τὴν ἱστορία πού ἔχουν νὰ μᾶς ἀφηγηθοῦν μέσα ἀπὸ τὶς σελίδες τοῦ περιοδικοῦ μας.

Χαράλαμπος Μουρατίδης
Παιδιάτρος

ΔΩΡΕΕΣ

Γιὰ τὴν Ἀδελφότητα

* Γυριχίδου Μαγδαληνή 100€
* Μ.Δ. 240€ * Μουρατίδου
Εὐθαλία, εἰς μνήμην Ἀναστα-
σίας καὶ Παύλου, 30€.

Γιὰ τὸ Περιοδικό

* Α.Δ. 10€ * Βrounalis Anna
10€ * Γαληνοῦ Παρασκευὴ
20€ * Γιαπιτζῆ Σοφία 20€ *
Θεοδῶρου Κατερίνα 10€ *
Κ.Ε. 20€ * Κατράνας Κων-
σταντῖνος 10€ * Κέλογλου Εὐ-
γενία 20€ * Μ.Γ. 10€ * Mos-
chokarfis Catherina 15€ * Ν.Κ.
40€ * Π.Γ. 10€ * Π.Χ. 10€ *
Παπαδοπούλου Μαρία 10€ *
Παυλίδης Νικόλαος 100€ *
Σαμαρτζίδης Χρῆστος 40€ *
Σουλτανίδου Στέλλα 20€ *
Στεργιούλης Βασίλειος 10€.

Γιὰ τὴν Κατασκήνωση, εἰς μνήμην

Στεργίου Σάκκου καὶ Πανσανίου Κουτλεμάνη

* Α.Π. 250€ * Γ.Π. 40€ * Δη-
μητριάδης Γεώργιος 150 € *
Ζ.Α. 250€ * Ζ.Μ. 300€ * Ζούρ-
γου Ἑλένη 400€ * Κ.Γ. 50€ *
Κ.Θ. 1.000€ * Κ.Π. 100€ *
Μ.Κ. 50€ * Μ.Χ. 300€ * Μη-
τσόπουλος Φίλιππος 40€ * Ν.Σ.
500€ * Π.Α. 100€ * Παπαδό-
πουλος Κωνσταντῖνος 500€
* Παπανικολάου Φρειδερίκη
200€ * Πασχάλης Μιχαήλ 20€
* Σταματιάδης Βασίλειος 50€
* Τ.Γ. 100€ * Τ. Σ. 100€ * Τ.Χ.
40€ * Ἀνώνυμος 1.000€.

Γιὰ τὶς Φυλακές

* Ἀνώνυμος 20€.

Γιὰ τὴ Φιλανθρωπία

* Ζ.Α. 150€ * Κ.Δ. 50€.

Ὁ Θοδωρὴς τὴν ἀκολούθησε μόλις βγῆκε ἀπὸ τὴν τράπεζα. Τὴν εἶδε ἀπὸ τὸ τζάμι τὴν ὥρα πού τῆς μετροῦσε ὁ ταμίας τὰ χαρτονομίσματα καὶ τὰ ἔβαλε στὴν τσάντα της. Τοῦ φάνηκε εὐκόλη λεία. Ἡ γυναίκα ἦταν ἡλικιωμένη, ἀδύνατη, ἀνήμερη. Δέν εἶχε παρὰ ν' ἀπλώσει τὸ χέρι του, νά τῆς ἀρπάξει τὴν τσάντα καὶ νά ἐξαφανιστεῖ πρὶν αὐτὴ προλάβει ν' ἀντιδράσει...

Βάδιζε πίσω της σέ μικρὴ ἀπόσταση περιμένοντας τὴν κατάλληλη εὐκαιρία γιὰ νά πραγματοποιήσει τὸ σχέδιό του, ὅταν ἄκουσε δίπλα του μιὰ ἀνδρική φωνή:

- Κυρία Ἀνθή, πῶς εἶναι σήμερα ὁ Ἀντώνης;

Ἡ γυναίκα τὸν κοίταξε μ' ἓνα πονεμένο βλέμμα.

- Τὰ ἴδια δυστυχῶς! Ὅλη τὴ νύχτα βογγοῦσε ἀπὸ τοὺς πόνους. Πρὶν

Τό θυμιατήρι

λίγο ἤρθε ἡ νοσοκόμα νά τοῦ κάνει ἔνεση καὶ τὴν παρακάλεσα νά μείνει κοντά του γιὰ νά πεταχτῶ μέχρι τὴν τράπεζα νά πάρω τὴ σύνταξή μου.

Συνέχισαν νά περπατοῦν μαζί καὶ νά συζητοῦν. Ὁ Θοδωρὴς πήγαινε ἀπὸ πίσω τους. Κάποτε τοὺς εἶδε νά σταματοῦν στὴν εἴσοδο μιᾶς πολυκατοικίας. Ὁ ἄντρας ἔφυγε. Ἡ κυρία Ἀνθή ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ μπῆκε μέσα. Ὁ Θοδωρὴς τάχυνε τὸ βῆμα του νά τὴν προλάβει. Ἐφτασε ὅμως ἄργά. Ἡ γυναίκα εἶχε ἤδη μπεῖ στοὺς ἀσανσέρ καὶ σταμάτησε στὸν τρίτο ὄροφο.

«Τό ἔχασες τὸ παιχνίδι, Θοδωρή», εἶπε μέσα του. «Ἐχασες τὴν εὐκαιρία νά φανεῖς στὴν παρέα σου ἀπόψε “ματσωμένους”». Ἐτοιμάστηκε νά φύγει, ὅταν κάποια σκέψη τὸν συγκράτησε: Εἶχε ἀκούσει πῶς ἡ γυναίκα μένει μόνη μ' ἓναν ἄρρωστο. Θὰ μποροῦσε, λοιπόν, νά πραγματοποιήσει τὸ σχέδιό του καὶ μέσα στοὺς σπῆτι της. Θὰ κατάφερνε μὲ κάποια ἀπειλή νά τῆς πάρει τὰ χρήματα.

Μπῆκε στοὺς ἀσανσέρ, σταμάτησε στὸν τρίτο ὄροφο, βρέθηκε σ' ἓνα διάδρομο καὶ εἶδε τρεῖς πόρτες μπροστά του. Στὶς δύο ὑπῆρχαν ταμπελίτσες πού ἔδειχναν πῶς ἦταν γραφεῖα. Τὴν ὥρα ἐκείνη θὰ πρέπει νά ἦταν κλειστά, γιατί ἐπικρατοῦσε ἀπόλυτη ἡσυχία. Μὲ κάποιο καρδιοχτύπι χτύπησε τὴν τρίτη πόρτα. Τοῦ ἄνοιξε ἡ κυρία Ἀνθή. Στὰ χέρια της κρατοῦσε ἓνα θυμιατήρι. Τό μοσχολίβανο εὐωδίαζε. Ὁ Θοδωρὴς τὰ ἔχασε. Στὸ πρόσωπό της εἶδε τὴ μορφὴ τῆς γιαγιάς του. Ἐτσι κι ἐκείνη, ἄναβε τὸ καντήλι, θυμιάτιζε ὅλο τὸ σπῆτι καὶ μετὰ γονάτιζε καὶ προσευχόταν. Ἡ σκέψη αὐτὴ τὸν συγκλό-

νισε. Χωρίς νά πεί λέξη κατέβηκε τρέχοντας από τίς σκάλες. Ἔτρεχε ἀκόμα κι ὅταν βγήκε ἀπό τήν πολυκατοικία καί βρέθηκε στόν δρόμο. Σάν νά τόν κυνηγοῦσε ἡ φωνή τῆς γιαγιᾶς του πού τοῦ ἔλεγε μέ παράπονο:

«Γιατί, Θεοδωρή μου, ἔφτασες σ' αὐτή τήν κατάντια; Ἀπό τότε πού σκοτώθηκε ὁ πατέρας σου καί ἡ μάνα σου πέθανε ἀπό τή στενοχώρια της, ἐγώ σέ πῆρα στήν ἀγκαλιά μου καί σέ μεγάλωσα μέ στοργή, τρυφερότητα καί φόβο Θεοῦ. Χαιρόμουν, ὅταν σ' ἔβλεπα στήν ἐκκλησία ντυμένο παπαδάκι νά βοηθᾷς τόν παπα-Γιώργη στό ἱερό, τόν γερο-Κοσμά στό ἀναλόγιο καί τό Σαββατόβραδο νά τρέχεις μέ πολλή χαρά στήν ἐκκλησία νά δίνεις τό πρόσφορο πού ἐτοίμαζα γιά τή θεία Λειτουργία τῆς Κυριακῆς.

Ἐνιαθα ὑπερήφανη, ὅταν μοῦ μιλοῦσε ὁ δάσκαλός σου γιά σένα μέ τά καλύτερα λόγια. Καί οἱ συγχωριανοί μας σέ καμάρωναν γιά τήν πρόοδό σου. Τό ξέρεις καλά πώς πούλησα τό μοναδικό μας χωραφάκι γιά νά μπορέσεις νά πᾶς στήν πόλη νά συνεχίσεις τίς σπουδές σου. Καί τώρα ἀκόμα, ἐγώ στεροῦμαι τά πάντα γιά νά σοῦ στέλνω τή μικρή ἔστω, ἀγροτική σύνταξή μου. Σ' ἐσένα, ἀγόρι μου, στήριξα ὅλα τά ὄνειρα καί τίς προσδοκίες μου κι ἐσύ μέ πρόδωσες».

Καί ἡ φωνή τῆς γιαγιᾶς συνεχίζει μέ κατανόηση μά καί πόνο.

«Τό καταλαβαίνω! Ἦσουν μικρός, ἄπειρος, ὅταν ἔφυγες ἀπό τό σπίτι, ἕνα ἀπλό, δειλό, χωριατόπαιδο. Κολακεύτηκες, ὅταν κάποια πλουσιόπαιδα στήν πόλη σοῦ ζήτησαν νά μπεῖς στήν παρέα τους. Ἐνθουσιάστηκες, ὅταν τό βράδυ σέ πῆγαν σέ κάποιο μπαράκι. Ἦταν κάτι πρωτόγνωρο γιά σένα καί σοῦ ἄρεσε.

Τούς θαύμασες πού ἄν καί τόσο μικροί κι αὐτοί, μποροῦσαν νά καπνίζουν, νά πίνουν ποτά, νά χαίρονται, νά διασκεδάζουν. Καί ἀκολούθησες κι ἐσύ τά χνάριά τους. Ἔπαψες νά πηγαίνεις στήν ἐκκλησία, νά προσεύχεσαι, νά κάνεις τό Σταυρό σου, ὥσπου ἔφτασες στό σημερινό κατακλυσίμα».

Σταμάτησε ἀπότομα, ὅταν ἄκουσε τήν καμπάνα τοῦ Ἑσπερινοῦ. Κάπου ἐκεῖ κοντά ἦταν ἕνα ἐκκλησάκι. Ὁ Θεοδωρῆς νιώθει ἕναν κόμπο νά τοῦ σφίγγει τό λαιμό. Προχωρεῖ μέ τρεμάμενο βῆμα. Μπαίνει στό ναό, κάνει τό σημεῖο τοῦ Σταυροῦ, ἀσπάζεται τίς εἰκόνες ὅπως παλιά... Ἕνας γέρος ἱερέας ψέλνει τό «Φῶς ἱλαρόν». Χωρίς νά σκεφθεῖ γιατί, ἀπό μιᾶ παρόρμηση ἅγια, θεία, μέ βουρκομένα μάτια πηγαίνει καί στέκεται στό ἀναλόγιο, ὅπου ἕνας νεαρός ψάλτης ἔψελνε μελωδικά. Ἀρχισε νά σιγοψέλνει κι ὁ Θεοδωρῆς. Ὁ ψάλτης στράφηκε πρὸς τό μέρος του. «Θά ψάλουμε μαζί τ' ἀπόστιχα», τοῦ σιγοψιθυρίζει... Ὁ Θεοδωρῆς συγκλονίζεται. Δάκρυα μετανοίας ξεχειλίζουν τά μάτια του. Ἡ σκέψη του τρέχει στήν γιαγιά του.

Μέ τά μάτια τῆς ψυχῆς του τή βλέπει τήν ὥρα ἐκεῖνη νά προσεύχεται γιά τόν ἐγγονό της. Εἶναι γονατισμένη κάτω ἀπό τό ἀχνό φῶς τοῦ καντηλιοῦ, ἐνῶ ὅλο τό σπίτι εὐωδιάζει ἀπό τό λιβάνι πού καίει στό θυμιατήρι!

Καίτη Π. Ἡλιοπούλου

ΕΞΩΦΥΛΛΟ

Φορητή εἰκόνα ἀγίου Ἰωάννου
τοῦ Προδρόμου καί Βαπτιστοῦ,
Ἀγιογρ. «Χριστιανική Ἑλπίς»

Ὁ «ἐλάχιστος» ἀδελφός

Λίγα χρόνια πρὶν ξεσπάσει ἡ οἰκονομική κρίση στὴν Ἑλλάδα, βρέθηκα γιὰ δουλειές σέ μία εὐρωπαϊκὴ πόλη. Μετά ἀπὸ μία δύσκολη μέρα, καταλήξαμε γιὰ δείπνο σέ ἐστιατόριο τῆς πόλης.

Ἡ νύχτα ἦταν δροσερή. Βγαίνοντας ἀπὸ τὸ ἐστιατόριο, κουκουλωθήκαμε μέ τὰ πανωφόρια μας, ἀλλὰ δέν κάναμε βῆμα. Μείναμε ἀποσβολωμένοι. Οὔτε μπρός οὔτε πίσω. Ἐκεῖ, ἀκουμπισμένο σ' ἓναν τοῖχο, πάλευε νὰ ζήσει ἓνα ἀνθρώπινο γυμνὸ κουφάρι. Δύσκολο νὰ ξεχωρίσεις ἂν ἦταν ἄντρας ἢ γυναίκα. Ὑποθέσαμε πὼς πρόκειται γιὰ τὸ πρῶτο.

Μία εἰκόνα ξεπήδησε ἀπὸ τὰ παλιά, ἀπὸ τότε πού στίς πρῶτες τάξεις τοῦ δημοτικοῦ δάσκαλοι, γονεῖς, ΜΜΕ μᾶς ἔδειχναν τίς φωτογραφίες τῶν πεινασμένων παιδιῶν τῆς Αἰθιοπίας, οἱ ὁποῖες συνοδεύονταν πάντα μέ τὰ ἀντίστοιχα σχόλια τῆς ἐποχῆς. Μία εἰκόνα τόσο ἄγνωστη πιά σέ μᾶς τοὺς νεο-εὐρωπαίους! Κι ὁμως, τώρα ζωντάνευε μπροστά μας. Ἀνήμποροι νὰ ἀντιδράσουμε, σοκαρισμένοι, μείναμε νὰ κοιτοῦμε σιωπηλά τὸ ἀπομεινάρι ἀνθρώπου πού προσπαθοῦσε νὰ γλείψει -ναὶ νὰ γλείψει- ἓνα κομμάτι ψωμί πού ἡ φιλευσπλαγχνία κάποιου πε-

ραστικοῦ τοῦ πέταξε...

- Χειρότερα κι ἀπὸ σκυλί, ψιθύρισε κάποιος ἀπὸ μᾶς.

Θές ἀπὸ ντροπὴ, θές ἀπὸ τὸ ξάφνιασμα, χωρὶς νὰ ποῦμε ἄλλη κουβέντα, γυρίσαμε «ἔτσι ἀπλά» καὶ φύγαμε, ἀφήνοντας ἓναν ἀνθρώπο στὴν τύχη του.

«Ἔχει ὁ Θεός καὶ γι' αὐτόν!», σκεφτήκαμε γιὰ νὰ ἐλαφρύνουμε τὴ «χορτάτη» συνείδησή μας.

Ἄλλωστε ἤμασταν τουρίστες σ' ἓναν ξένο τόπο! Ἴσως ὁ ὅ,τι ἀπέμεινε ἀπὸ ἀνθρώπος νὰ μὴν ἤξερε ἀγγλικά! Λές καὶ ἡ ἀγάπη χρειάζεται λόγια! Λές καὶ ἡ προσφορά χρειάζεται γνώσεις! Λές καὶ ἡ ἀνθρωπιά χρειάζεται μετάφραση!

Δέν σκεφτήκαμε πὼς ἐκείνη τὴν ὥρα ἴσως ἤμασταν ἐμεῖς αὐτοῦ πού «ἔχει ὁ Θεός» γιὰ νὰ δείξει τὸ ἔλεός του. Ξεχάσαμε πὼς γιὰ νὰ «ἔχει ὁ Θεός», κάποιον πρέπει νὰ «ἔχουν καρδιά», μία καρδιά πού ἀγαπᾷ πρῶτα Ἐκεῖνον καὶ στό ὄνομά του τὸν συνάνθρωπο. Λησμονήσαμε πὼς ὁ Θεός δίνει μέσφ ἀνθρώπων πού δίνονται.

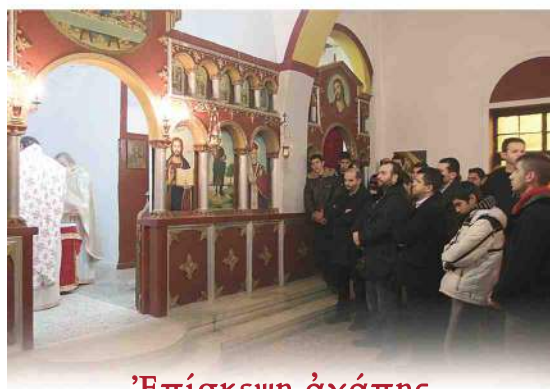
Γύρισα στὴ ζεστασιά τοῦ ξενοδοχείου μέ τύψεις, γιατί δέν ἄπλωσα τὸ χέρι σ' αὐτόν πού ὁ Κύριος τόν ἔκανε ἀδελφό μου. Ἄνοιξα μηχανικά τὴν Καινὴ Δια-

θήκη: «ὁ ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως ποιεῖτω» (Λκ 3,11). Φωτιά στά χέρια μου ὁ λόγος του καὶ στή μνήμη μου ἦρθαν οἱ στίχοι ἀπὸ τό κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιο: «ἐπείνασα γὰρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἦμην καὶ συνηγάγετέ με, γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με» (25,35). Καταπέλτης τὰ λόγια του καὶ ἡ συνέχεια δέν ἀφήνει περιθώρια γιὰ παρερμηνεῖς: «ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε» (25,40).

Ἀπόψε εἶχα τὴν εὐκαιρία μου! Ὁ Κύριος ἦταν μπροστά μου μέ τὴ μορφή τοῦ σκελετωμένου ξένου. Κι ἐγώ, πέρα ἀπὸ τὸν οἶκτο μου, βρέθηκα φτωχότερος ἀπὸ αὐτόν τόν ξένο. Δέν τοῦ πρόσφερα τίποτα, γιατί, βολεμένος στὴν εὐδαιμονία μου, δέν μπόρεσα νὰ διακρίνω στοῦ πρόσωπό του τόν ἴδιο τόν Κύριό μου... Κατώτερος τῶν περιστάσεων καὶ ἀνίκανος νὰ ἀντιμετωπίσω τὴν πρόκληση - εὐκαιρία...

Τώρα πού αὐτὴ ἡ εἰκόνα τοῦ ζωντανοῦ-νεκροῦ γίνεται γνώριμη καὶ στὴν πατρίδα μου, ἐξακολουθῶ χωμένος στὸν μικρόκοσμό μου νὰ ξεχνῶ νὰ νοιάζομαι γιὰ τόν διπλανό μου. Ἐγκλωβισμένος στίς ἔγνοιες μου, προσπερνῶ αὐτόν πού ὁ Κύριος ἀποκαλεῖ «ἐλάχιστο ἀδελφό» του. Αὐτός ὁ γυμνός, περιφρονημένος ἀνθρωπάκος, ὁ ἀδελφός του, ἔχει τὴ θέση του στὴν παρουσία του! Ἄραγε, ἐγώ τί θέση ἔχω ἢ μᾶλλον τί θέση ἔχει Αὐτός στὴ δική μου ζωή, ὅταν ἀπρόσωπα κι ἐγωιστικά περιφρονῶ τό δημιουργημά του; Ἐμένα θὰ μέ ἀποκαλοῦσε «ἀδελφό» του;...

Κ. Ἄτρας

Ἐπίσκεψη ἀγάπης στὶς Ἀγροτικές Φυλακές Κασσάνδρας

Στίς 26 Δεκεμβρίου 2013 μέλη τῶν ὁμάδων μαθητῶν Λυκείου-Φοιτητῶν-Ἐπιστημόνων τοῦ «Λύχνου» πραγματοποιήσαμε ἐπίσκεψη ἀγάπης στίς Ἀγροτικές Φυλακές Κασσάνδρας.

Συμμετείχαμε στή θεία Λειτουργία πού τελέσθηκε στὸν ναό τῶν φυλακῶν, στὴν ὁποία συμμετεῖχαν καὶ ἀρκετοὶ ἀδελφοί μας κρατούμενοι, καὶ στή συνέχεια παρουσιάσαμε στὴν αἴθουσα πολλαπλῶν χρήσεων ἀπλή ἀλλὰ θερμὴ χριστουγεννιάτικη ἐκδήλωση μέ ὕμνους, τραγούδια καὶ μιά ἐπίκαιρη ἀναφορά στοῦ μὴνυμα τῆς μεγάλης γιορτῆς. Στό τέλος προσφέραμε σέ ὅλους τοὺς κρατούμενους κεράσματα μαζί μέ πολλές καρδιακές εὐχές.

Αἰσθανθήκαμε ὅλοι ὅτι ὁ Κύριος, πού σαρκώθηκε γιὰ νὰ μᾶς ἀπαλλάξει ἀπὸ τίς ἀλυσίδες τῆς ἀμαρτίας καὶ τῆς φθορᾶς, ἦταν ἐκεῖ, στοῦ πρόσωπο κάθε κρατούμενου ἀδελφοῦ. Ὅτι μᾶς περίμενε. Ὅπως τό εἶπε ἄλλωστε ὁ ἴδιος: «ἐν φυλακῇ ἦμην, καὶ ἦλθετε πρὸς με» (Μθ 25,36).

«Γιορτάζω Χριστούγεννα σημαίνει γιορτάζω τὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦ στὴν καρδιά μου. Κι αὐτό συντελεῖται στὴν ἁγία μας Ἐκκλησία, μέ τὴ μαθητεία καὶ τὴ μυστηριακὴ ζωὴ. Οἱ παραστάσεις, οἱ χορωδίες κι ὅλα αὐτὰ πού ὀνομάζουμε χριστουγεννιάτικες γιορτές μᾶς βοηθοῦν στὴν προετοιμασία γιὰ τὴ συμμετοχὴ μας στὴ μεγάλη γιορτὴ». Ὑπογραμμίζει ὁ μακαριστὸς διδάσκαλος τῆς Ἀδελ-

φότητος Στέργιος Σάκκος, κάθε φορὰ πού ἔκλεινε τίς γιορταστικές ἐκδηλώσεις μας στὴν ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΗ. Σ' αὐτὴ τὴν προσπάθεια ἀπέβλεπαν καὶ φέτος οἱ σχετικὲς ἐκδηλώσεις μας: Οἱ γιορτές πού παρουσίασαν τὰ βρέφη καὶ προνήπια τοῦ Βρεφονηπιακοῦ Σταθμοῦ «Ἡ ΘΕΟΤΟΚΟΣ», τὰ παιδιὰ τοῦ Παιδικοῦ Σταθμοῦ, τοῦ Νηπιαγωγείου, καθὼς καὶ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου

τῶν Ἐκπαιδευτηρίων «ΕΛΠΙΔΑ», ἡ χορωδία καὶ οἱ φοιτήτριες τοῦ Οἰκοτροφείου μας, πού ἔδωσαν πέντε παραστάσεις «Μιάς ἀλλιώτικης χριστουγεννιάτικης ἱστορίας», οἱ μαθητικὲς καὶ φοιτητικὲς ὁμάδες τοῦ «ΔΥΧΝΟΥ» καὶ τῆς «ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΕΛΠΙΔΑΣ, πού ἔψαλαν τὰ κάλαντα στοὺς ἀρρώστους ἀδελφούς ἀλλὰ καὶ στοὺς δρόμους τῆς Θεσσαλονίκης.

Τὰ τραγούδια, τὰ θεατρικά, τὰ ταμπλό μὰ προπαντὸς τὰ φωτεινά καὶ χαρούμενα πρόσωπά τους ἦταν ἓνα κάλεσμα γιὰ τὴν μετοχὴ στὴν εὐφροσύνη τῆς μεγάλης γιορτῆς. Μακάρι ὁ κόπος τῆς ἀγάπης τους νὰ δείχνει πάντοτε τὸν δρόμο πρὸς τὴ φάτνη καὶ νὰ μὴν ἄ τὴ χαρὰ καὶ τὴν ἐλπίδα τοῦ Χριστοῦ σέ κάθε ψυχὴ.

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Μηνιαίο Όργανο Όμωνύμου
Όρθοδόξου Αδελφότητος
ΚΩΔΙΚΟΣ: 2534

Έτος ΞΘ' - Αρ. φύλλου 817
Ιανουάριος 2014

Ίδιοκτησία - Έκδοση
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7, 546 33 Θεσσαλονίκη
Τηλ. - fax: 2310 270630, 274518

Έκδότης - Διευθυντής Συντάξεως:
Σάββας Ν. Ξανθόπουλος
Πέλοπος 9
546 33 Θεσσαλονίκη

Στοιχειοθεσία, ένθέσεις, αποχρωματισμοί,
καλλιτεχνική επιμέλεια:

«Χριστιανική Έλπίς», Φίλυρο Θεσ/νίκης
Τηλ.: & fax: 2310 677421

Έκτύπωση-Βιβλιοδεσία: «Μέλισσα»
Ασπροβάλτα Θεσσαλονίκης

Έτήσια συνδρομή
Έσωτερικού: 10 ευρώ,
Κύπρου: 25 ευρώ
Έξωτερικού: 35 ευρώ
(Η.Π.Α. 45 δολ.,
Καναδά 50 δολ.,
Αυστραλίας 55 δολ.)

Έπιστολές - Συνδρομές
Περιοδικό «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7,
546 33 Θεσ/νίκη

Άρ. λογ. ΑΤΕ-ΠΕΙΡΑΙΩΣ:
6074010115324
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»

Γιά τούς συνδρομητές του έξωτερικού
IBAN GR94 0171 0740 0060 7401 0115 324

Τῆς μέρας τὰ πετάγματα μετροῦν καί ἀποροῦνε
ὅσοι δέν ἔχουνε φτερά νά ζήσουν πῶς μποροῦνε!
Ἔχει τό πέταγμα χαρά, τό ξέρουν ὅλα τὰ πουλιά
τό ξέρουνε καί κεῖνοι πού στόχο ἔχουν τὰ ψηλά.
Ἀπλωσε τίς φτεροῦγες σου καί πέταξε γοργά·
τά νούφαρα τῆς λίμνης
γεήγορα θά μαδήσουνε μέσ στά θολά νερά.

E.B.

